

MIESIĘCZNIK SPOŁECZNOŚCI AKADEMICKIEJ

Uniwersytet Zielonogórski

luty 2021
ISSN 1644-7867
Nr 2 (277)

FILM **RADON - ZABIJA I LECZY** DR AGNIESZKA MIRONCZYK
 DR IWONA SERGIEL
 POKAZY ON-LINE
TAJEMNICE ŻAB MGR MICHAŁ SZKUDLAREK
 WARSZTATY ON LINE
ROZPOZNAWANIE DRZEW I KRZEWÓW IGLASTYCH
 DR HAB. GRZEGORZ ISZKUŁO
GŁĘBOKI ODDECH DR MATEUSZ CIEPLIŃSKI
MÓJ SASIAD NIETOPERZ ANNA BATOR, JAN CICHOCKI
 WYKŁADY ON LINE
CIEMNA STRONA ŚWIATŁA - JAK I DLACZEGO ZAMROZKI
ŚWIATŁEM WPŁYWA NA ROŚLINY DR DMYTRO IANUSZ
 DR JAN TYTUS. **OPOWIEŚĆ O KRÓLU TATR** DR MARGARETA
 DR JAN CICHOCKI
ŻYCIE RODZINNE BORSUKÓW MGR KRZYSZTOF NOWAKOWSKI
 DR AGNIESZKA WAŻNA
BAKTERIE W SŁUŻBIE CZŁOWIEKA - ZASTOSOWANIA
W FARMACJI I MEDYCYNIE DR ANNA TIMOSZYK
PROBIE ZACZYNA SIĘ W BRZUCHU
 DR SYLWIA ANDRZEJCZAK

NOCC BIOLOGÓW

NA UNIWERSYTECIE ZIELONOGÓRSKIM

FOT. DARIA LEGIETA

**REKTOR UNIwersYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO
- PROF. WOJCIECH STRZYŻEWSKI
ORAZ MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO
- ELŻBIETA ANNA POLAK, PODPISALI POROZUMIENIE
O PRZEKAZANIU PRZEZ SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA**

3 MLN ZŁ NA FUNKCJONOWANIE KIERUNKU LEKARSKIEGO.

**MARSZAŁEK E. A. POLAK JUŻ PO RAZ SZÓSTY
PRZEKAZUJE ŚRODKI, KTÓRE W CAŁOŚCI PRZEZNACZANE SĄ
NA ZAKUP SPRZĘTU DO LABORATORIÓW,
ALE PRZEDE WSZYSTKIM NA ZATRUDNIANIE KADRY.**

FOT. DARIA LEGIETA

W numerze:

KATARZYNA JANAS-SUBSAR / Z obrad Senatu **4**

KATARZYNA JANAS-SUBSAR / Zarządzenia JM Rektora **6**

NOWI PROFESOROWIE

Prof. dr hab. Bogumiła Burda **8**

NOWA HABILITACJA

Dr hab. Beata Machnicka **10**

Prof. M. Spaczyński
członkiem uniwersyteckiej komisji
ds. kształcenia na kierunku lekarskim **11**

Zapiski Lubuszan „z czasów zarazy” 2020
Pandemia koronawirusa
w społeczeństwie globalnego ryzyka
z dr hab. Dorotą Szaban, prof. UZ –
współautorką badań
rozmawiała Katarzyna Doszczak **12**

BIBLIOTEKA UNIwersYTECKA

EWA ADASZYŃSKA / Plan zarządzania
danymi badawczymi **15**

DARIUSZ DOLAŃSKI / O jakości kształcenia.
Ramy kwalifikacji **19**

MEN - Nowe przepisy dotyczące
funkcjonowania uczelni oraz podmiotów
prowadzących kształcenie doktorantów
w czasie pandemii **20**

Kreatywne studentki z Uniwersytetu
Zielonogórskiego mają pomysł na biznes **21**

Wspomnienie. Profesor Zbigniew Bać
(1930-2021) **22**

WIADOMOŚCI WYDZIAŁOWE

Wydział Artystyczny **24**

Wydział Budownictwa, Architektury
i Inżynierii Środowiska **36**

Wydział Matematyki, Informatyki
i Ekonometrii **38**

Wydział Nauk Biologicznych **39**

Wydział Prawa i Administracji **41**

EWA POPIŁKA / Nowości Wydawnicze **42**

REDAKTOR NACZELNA
Ewa Sapeńko

UNIwersYTET
ZIELONOGÓRSKI

WSPÓŁPRACA

REDAKCJA

Paweł Andrzejewski, Anetta Barska, Tomasz Belica, Marek Dankowski,
Michał Doligalski, Katarzyna Doszczak, Renata Grochowalska,
Katarzyna Kowcz, Iga Kruk, Pola Kuleczka, Paulina Komorowska-
Birger, Małgorzata Kozłowska, Katarzyna Kwiecień-Długosz,
Marek Lemański, Joanna Markiewicz-Stanny, Magdalena Steciąg,
Joachim Syga, Janina Wallis

ul. Licealna 9
65-417 Zielona Góra
tel. 68 328 2593, ~2592
miesiecznikUZ@uz.zgora.pl

PROJEKT GRAFICZNY
Lucyna Andrzejewska

LAMANIE KOMPUTEROWE
Lucyna Andrzejewska

WYDANIE INTERNETOWE
<http://www.uz.zgora.pl/miesiecznikUZ.html>
opr. Krzysztof Jaroński

ZDJĘCIA
Kazimierz Adamczewski

Wyrażone opinie są osobistymi przekonaniami autorów i nie zawsze są zgodne
ze stanowiskiem kolegium, zespołu redakcyjnego i kierownictwa uczelni.
Zachęcamy do wypowiedzi polemicznych.
Redakcja zastrzega sobie prawo nadawania tekstom własnych tytułów,
ich skracania i adiustacji; materiałów nie zamówionych nie zwracamy.
Za zamieszczone informacje odpowiedzialność ponoszą ich autorzy.

Z OBRAD SENATU

Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego na posiedzeniu on-line w dniu 16 grudnia 2020 r. podjął następujące uchwały:

- _Nr 74** w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności pierwszej Rady Uczelni w roku 2019 i 2020.
Senat podjął uchwałę nr 74 z dnia 16 grudnia 2021 r.
- _Nr 75** w sprawie powołania członka Rady Uczelni.
Senat podjął uchwałę nr 75 z dnia 16 grudnia 2020 r.
- _Nr 76** w sprawie powołania członka Rady Uczelni.
Senat podjął uchwałę nr 76 z dnia 16 grudnia 2020 r.
- _Nr 77** w sprawie powołania członka Rady Uczelni.
Senat podjął uchwałę nr 77 z dnia 16 grudnia 2020 r.
- _Nr 78** w sprawie powołania członka Rady Uczelni.
Senat podjął uchwałę nr 78 z dnia 16 grudnia 2020 r.
- _Nr 79** w sprawie powołania członka Rady Uczelni.
Senat podjął uchwałę nr 79 z dnia 16 grudnia 2020 r.
- _Nr 80** w sprawie powołania członka Rady Uczelni.
Senat podjął uchwałę nr 80 z dnia 16 grudnia 2020 r.
- _Nr 81** w sprawie powołania Rady Uczelni na okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2024 r.
Senat podjął uchwałę nr 81 z dnia 16 grudnia 2020 r.
- _Nr 82** w sprawie ustalenia wysokości miesięcznego wynagrodzenia członków Rady Uczelni na okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2024 r.
Senat podjął uchwałę nr 82 z dnia 16 grudnia 2020 r.
- _Nr 83** w sprawie programu studiów pierwszego stopnia na kierunku inżynieria środowiska.
Senat podjął uchwałę nr 83 z dnia 16 grudnia 2020 r.
- _Nr 84** w sprawie programu studiów podyplomowych Enologia (Winiarstwo) w Filii Uniwersytetu Zielonogórskiego w Sulechowie i określenia efektów kształcenia dla tych studiów.
Senat podjął uchwałę nr 84 z dnia 16 grudnia 2020 r.
- _Nr 85** w sprawie tworzenia i likwidacji studiów podyplomowych oraz wytycznych dotyczących projektowania i uchwalania programów studiów podyplomowych w Uniwersytecie Zielonogórskim.
Senat podjął uchwałę nr 85 z dnia 16 grudnia 2020 r.
- _Nr 86** w sprawie wytycznych dotyczących tworzenia studiów oraz projektowania i uchwalania programów studiów dla kierunków studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Zielonogórskim.
Senat podjął uchwałę nr 86 z dnia 16 grudnia 2020 r.

- _Nr 87** w sprawie opinii dotyczącej zmian w strukturze organizacyjnej Instytutu Sztuk Wizualnych.
Senat podjął uchwałę nr 87 dnia 16 grudnia 2020 r.
- _Nr 88** w sprawie opinii dotyczącej zmian w strukturze organizacyjnej Instytutu Sterowania i Systemów Informatycznych.
Senat podjął uchwałę nr 88 z dnia 16 grudnia 2020 r.
- _Nr 89** w sprawie opinii dotyczącej zmian w strukturze Instytutu Nauk Medycznych.
Senat podjął uchwałę nr 89 dnia 16 grudnia 2020 r.
- _Nr 90** w sprawie nadania mgr inż. Kornelii Zaborowskiej stopnia doktora w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie naukowej nauki fizyczne.
Senat podjął uchwałę nr 90 dnia 16 grudnia 2020 r.
- _Nr 91** zmieniająca uchwałę nr 41 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 30 października 2020 r. w sprawie nadania mgr. inż. Korneliuszowi Warszawskiemu stopnia doktora w dziedzinie nauk technicznych w dyscyplinie informatyka techniczna i telekomunikacja.
Senat podjął uchwałę nr 91 z dnia 16 grudnia 2020 r.
- _Nr 92** w sprawie sprostowania oczywistego błędu pisarskiego w uchwale nr 39 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 30 października 2020 r. w sprawie nadania mgr. Bartłomiejowi Hesowi stopnia doktora w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie naukowej biologia.
Senat podjął uchwałę nr 92 dnia 16 grudnia 2020 r.
- _Nr 93** zmieniająca uchwałę nr 720 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 24 czerwca 2020 r. w sprawie powołania komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia egzaminów doktorskich w przewodzie doktorskim mgr Moniki Lato-Pawłowskiej, wszczętym od 1 października 2018 r. do 30 kwietnia 2019 r.
Senat podjął uchwałę nr 93 z dnia 16 grudnia 2020 r.
- _Nr 94** w sprawie zmiany składu komisji doktorskiej do przeprowadzenia czynności w przewodzie doktorskim mgr Hanny Malik wszczętym przed 1 października 2018 r.
Senat podjął uchwałę nr 94 z dnia 16 grudnia 2020 r.
- _Nr 95** w sprawie powołania komisji egzaminacyjnych do przeprowadzenia egzaminów doktorskich w przewodzie doktorskim mgr Hanny Malik wszczętym przed 1 października 2018 r.
Senat podjął uchwałę nr 95 z dnia 16 grudnia 2020 r.
- _Nr 96** w sprawie wyznaczenia recenzentów w przewodzie doktorskim mgr Hanny Malik wszczętym przed 1 października 2018 r.
Senat podjął uchwałę nr 96 z dnia 16 grudnia 2020 r.

- _Nr 97** w sprawie zmiany składu komisji doktorskiej do przeprowadzenia czynności w przewodzie doktorskim mgr Moniki Kaczmarczyk wszczętym przed 1 października 2018 r.
Senat podjął uchwałę nr 97 z dnia 16 grudnia 2020 r.
- _Nr 98** w sprawie powołania komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia egzaminu doktorskiego z dyscypliny podstawowej w przewodzie doktorskim mgr Moniki Kaczmarczyk wszczętym przed 1 października 2018 r.
Senat podjął uchwałę nr 98 z dnia 16 grudnia 2020 r.
- _Nr 99** w sprawie powołania komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia egzaminów doktorskich w przewodzie doktorskim mgr Renaty Merdy wszczętym przed 1 października 2018 r.
Senat podjął uchwałę nr 99 z dnia 16 grudnia 2020 r.
- _Nr 100** w sprawie wyznaczenia recenzentów w przewodzie doktorskim mgr. inż. Daniela Halikowskiego wszczętym w okresie od 1 października 2018 r. do dnia 30 kwietnia 2019 r.
Senat podjął uchwałę nr 100 z dnia 16 grudnia 2020 r.
- _Nr 101** w sprawie powołania komisji egzaminacyjnych do przeprowadzenia egzaminów doktorskich w przewodzie doktorskim mgr. inż. Daniela Halikowskiego wszczętym w okresie od 1 października 2018 r. do dnia 30 kwietnia 2019 r.
Senat podjął uchwałę nr 101 z dnia 16 grudnia 2020 r.
- _Nr 102** w sprawie wyznaczenia recenzentów w przewodzie doktorskim mgr. Macieja Mateckiego.
Senat podjął uchwałę nr 102 z dnia 16 grudnia 2020 r.

Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego na posiedzeniu on-line w dniu 27 stycznia 2021 r. podjął następujące uchwały:

- _Nr 103** w sprawie wystąpienia z wnioskiem o pozwolenie na utworzenie studiów pierwszego stopnia na kierunku animacja kultury i twórcza aktywność w Sieci i określenia efektów kształcenia dla tego kierunku.
Senat podjął uchwałę nr 103 z dnia 27 stycznia 2021 r.
- _Nr 104** w sprawie programu studiów pierwszego stopnia na kierunku pedagogika.
Senat podjął uchwałę nr 104 z dnia 27 stycznia 2021 r.
- _Nr 105** w sprawie programu studiów pierwszego stopnia na kierunku budownictwo.
Senat podjął uchwałę nr 104 dnia 27 stycznia 2021 r.
- _Nr 106** w sprawie programu studiów drugiego stopnia na kierunku budownictwo.
Senat podjął uchwałę nr 106 z dnia 27 stycznia 2021 r.
- _Nr 107** w sprawie programu studiów pierwszego stopnia na kierunku geoinformatyka i techniki satelitarne.
Senat podjął uchwałę nr 107 z dnia 27 stycznia 2021 r.

- _Nr 108** w sprawie programu studiów pierwszego stopnia na kierunku żywienie człowieka i dietoterapia i określenia efektów uczenia się dla tego kierunku.
Senat podjął uchwałę nr 108 z dnia 27 stycznia 2021 r.
- _Nr 109** w sprawie programu studiów drugiego stopnia na kierunku biotechnologia.
Senat podjął uchwałę nr 109 z dnia 27 stycznia 2021 r.
- _Nr 110** w sprawie programu jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim.
Senat podjął uchwałę nr 110 z dnia 27 stycznia 2021 r.
- _Nr 111** w sprawie programu studiów drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo.
Senat podjął uchwałę nr 111 z dnia 27 stycznia 2021 r.
- _Nr 112** w sprawie opinii dotyczącej zmian w strukturze organizacyjnej Instytutu Nauk Medycznych
Senat podjął uchwałę nr 112 z dnia 27 stycznia 2021 r.
- _Nr 113** w sprawie nadania mgr Małgorzacie Maj stopnia doktora w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne.
Senat podjął uchwałę nr 113 z dnia 27 stycznia 2021 r.
- _Nr 114** w sprawie powołania komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia egzaminu doktorskiego w postępowaniu o nadanie stopnia doktora mgr. Maciejowi Mateckiemu.
Senat podjął uchwałę nr 114 z dnia 27 stycznia 2021 r.
- _Nr 115** w sprawie zmiany składu komisji doktorskiej do przeprowadzenia czynności w przewodzie doktorskim mgr Małgorzaty Kozłowskiej wszczętym przed 1 października 2018 r.
Senat podjął uchwałę nr 115 z dnia 27 stycznia 2021 r.
- _Nr 116** w sprawie powołania komisji egzaminacyjnych do przeprowadzenia egzaminów doktorskich w przewodzie doktorskim pani mgr Małgorzaty Kozłowskiej wszczętym przed 1 października 2018 r.
Senat podjął uchwałę nr 116 z dnia 27 stycznia 2021 r.
- _Nr 117** w sprawie zmiany składu komisji doktorskiej do przeprowadzenia czynności w przewodzie doktorskim mgr. Grzegorza Hryniewicza wszczętym przed 1 października 2018 r.
Senat podjął uchwałę nr 117 z dnia 27 stycznia 2021 r.
- _Nr 118** w sprawie powołania komisji egzaminacyjnych do przeprowadzenia egzaminów doktorskich w przewodzie doktorskim mgr. Grzegorza Hryniewicza wszczętym przed 1 października 2018 r.
Senat podjął uchwałę nr 118 z dnia 27 stycznia 2021 r.
- _Nr 119** w sprawie powołania komisji doktorskiej do przeprowadzenia czynności w postępowaniu o nadanie stopnia doktora mgr. Mariuszowi Sudzikowi.
Senat podjął uchwałę nr 119 z dnia 27 stycznia 2021 r.
- _Nr 120** w sprawie powołania komisji egzaminacyjnych do przeprowadzenia egzaminów doktorskich w przewodzie doktorskim mgr. inż. Bartosza Michałaka wszczętym w okresie od 1 października 2018 r. do 30 kwietnia 2019 r.
Senat podjął uchwałę nr 120 z dnia 27 stycznia 2021 r.

_Nr 121 w sprawie wyznaczenia recenzentów w przewodzie doktorskim mgr. inż. Bartosza Michalaka wszczętym w okresie od 1 października 2018 r. do 30 kwietnia 2019 r. Senat podjął uchwałę nr 121 z dnia 27 stycznia 2021 r.

_Nr 122 w sprawie powołania komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia egzaminu doktorskiego w przewodzie doktorskim mgr. Katarzyny Narkiewicz wszczętym w okresie od 1 października 2018 r. do 30 kwietnia 2019 r. Senat podjął uchwałę nr 122 z dnia 27 stycznia 2021 r.

_Nr 123 w sprawie wyznaczenia recenzentów w przewodzie doktorskim mgr. Katarzyny Narkiewicz wszczętym w okresie od 1 października 2018 r. do 30 kwietnia 2019 r. Senat podjął uchwałę nr 123 z dnia 27 stycznia 2021 r.

_Nr 124 w sprawie powołania komisji egzaminacyjnych do przeprowadzenia egzaminów doktorskich w przewodzie doktorskim mgr. Jacka Połomki wszczętym w okresie od 1 października 2018 r. do 30 kwietnia 2019 r. Senat podjął uchwałę nr 124 dnia 27 stycznia 2021 r.

_Nr 125 w sprawie wyznaczenia recenzentów w przewodzie doktorskim mgr. Jacka Połomki wszczętym w okresie od 1 października 2018 r. do 30 kwietnia 2019 r.

ZARZĄDZENIA JM REKTORA

JM Rektor wydał następujące zarządzenia:

_Nr 226 z dnia 24 listopada 2020 r. w sprawie powołania Komisji ds. Orderów i Odznaczeń.

_Nr 227 z dnia 27 listopada 2020 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu przyznawania nagród Rektora dla pracowników niebędących nauczycielami akademickimi.

_Nr 228 z dnia 1 grudnia 2020 r. zmieniające zarządzenie nr 20 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 9 kwietnia 2019 r. w sprawie powołania Komisji Bioetycznej przy Wydziale Lekarskim i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz wprowadzenia regulaminu Komisji Bioetycznej.

_Nr 229 z dnia 1 grudnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu Zielonogórskiego.

_Nr 230 z dnia 1 grudnia 2020 r. w sprawie powołania Komisji konkursowej do konkursu „Klakson - Impuls do innowacji”.

_Nr 231 z dnia 2 grudnia 2020 r. zmieniające zarządzenie nr 89 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 16 czerwca 2020 r. w sprawie powołania Zespołu Ekspertów w Instytucie Psychologii.

_Nr 232 z dnia 2 grudnia 2020 r. zmieniające zarządzenie nr 181 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 1 października 2020 r. w sprawie powołania Uczelnianej Rady ds. Dyscyplin Naukowych na okres od 1 października 2020 r. do 30 września 2024 r.

_Nr 233 z dnia 11 grudnia 2020 r. zmieniające zarządzenie nr 190 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 14 października 2020 r. w sprawie powołania wydziałowych rad programowych na Wydziale Humanistycznym.

_Nr 234 z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie powołania Zespołu Ekspertów w Instytucie Muzyki.

_Nr 235 z dnia 14 grudnia 2020 r. w sprawie zaliczenia zajęć lub części zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, w tym w ramach zadań realizowanych przez podmioty lecznicze lub służby sanitarno-epidemiologiczne, w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

_Nr 236 z dnia 16 grudnia 2020 roku w sprawie wprowadzenia w Uniwersytecie Zielonogórskim systemu kancelaryjno-archiwalnego.

_Nr 237 z dnia 16 grudnia 2020 r. zmieniające zarządzenie nr 79 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 4 czerwca 2020 r. w sprawie dokumentów wymaganych w postępowaniu rekrutacyjnym na studia wyższe oraz szczegółowych unormowań dotyczących postępowania rekrutacyjnego w roku akademickim 2020/2021.

_Nr 238 z dnia 16 grudnia 2020 r. zmieniające zarządzenie nr 43 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 4 marca 2020 r. w sprawie organizacji roku akademickiego 2020/2021.

_Nr 239 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie zmiany struktury organizacyjnej Instytutu Nauk Medycznych.

_Nr 240 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie zmiany struktury organizacyjnej Instytutu Sterowania i Systemów Informatycznych.

_Nr 241 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie zmiany struktury organizacyjnej Instytutu Sztuk Wizualnych.

_Nr 242 z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie likwidacji studiów podyplomowych Enologia prowadzonych w Filii Uniwersytetu Zielonogórskiego w Sulechowie.

_Nr 243 z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie utworzenia studiów podyplomowych Enologia (Winiarstwo) w Filii Uniwersytetu Zielonogórskiego w Sulechowie.

_Nr 244 z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie powołania wydziałowych komisji rekrutacyjnych oraz egzaminatorów w postępowaniu rekrutacyjnym na studia wyższe na semestr letni w roku akademickim 2020/2021.

_Nr 245 z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie kalendarza rekrutacyjnego na studia drugiego stopnia na semestr letni w roku akademickim 2020/2021.

_Nr 246 z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie ogłoszenia konkursu „MURAL - 20 lat Uniwersytetu Zielonogórskiego” na najlepsze projekty graficzne z okazji 20-lecia uniwersytetu zielonogórskiego.

_Nr 247 z dnia 21 grudnia 2020 r. zmieniające zarządzenie nr 165 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 1 października 2020 r. w sprawie powołania Rady Dyscypliny Matematyka na okres od 1 października 2020 r. do 30 września 2024 r.

_Nr 248 z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie zasad dotyczących dokumentacji i rozliczania studiów podyplomowych.

_Nr 249 z dnia 21 grudnia 2020 r. zmieniające Zarządzenie nr 249 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego w sprawie powołania Rady Dyscypliny Nauki Biologiczne

_Nr 250 z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie powołania Zespołu Ekspertów w Instytucie Nauk o Polityce i Administracji.

_Nr 251 z 29 grudnia 2020 r. w sprawie zmian w Regulaminie Pracy na Uniwersytecie Zielonogórskim wprowadzonym Zarządzeniem nr 60 Rektora UZ z dnia 1 października 2019 r.

_Nr 252 z 29 grudnia 2020 r. w sprawie utworzenia Własnego Funduszu Stypendialnego Uniwersytetu Zielonogórskiego.

JM Rektor wydał następujące zarządzenia w styczniu 2021 r.:

_Nr 1 z dnia 4 stycznia 2021 r. w sprawie instrukcji elektronicznego obiegu faktur w Uniwersytecie Zielonogórskim.

_Nr 2 z dnia 4 stycznia 2021 r. w sprawie powołania rzecznika dyscyplinarnego dla nauczycieli akademickich.

_Nr 3 z dnia 4 stycznia 2021 r. w sprawie powołania rzecznika dyscyplinarnego ds. studentów i doktorantów.

_Nr 4 z dnia 4 stycznia 2021 r. zmieniające zarządzenie nr 158 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 1 października 2020 r. w sprawie powołania Rady Dyscypliny Automatyka, Elektronika i Elektrotechnika na okres od 1 października 2020 r. do 30 września 2024 r.

_Nr 5 z dnia 4 stycznia 2021 r. zmieniające zarządzenie nr 125 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 25 listopada 2019 r. w sprawie powołania Rady Naukowej Szkoły Doktorskiej Nauk Humanistycznych i Społecznych.

_Nr 6 z dnia 4 stycznia 2021 r. w sprawie ustalenia dni wolnych od pracy w 2021 r. dla pracowników Uniwersytetu Zielonogórskiego.

_Nr 8 z dnia 5 stycznia 2021 r. w sprawie powołania uczelnianej Komisji opiniodawczo-likwidacyjnej ds. mienia Uniwersytetu Zielonogórskiego.

_Nr 9 z dnia z dnia 11 stycznia 2021 r. w sprawie zasad wydawania legitymacji służbowych nauczycielom akademickim zatrudnionym w Uniwersytecie Zielonogórskim.

_Nr 10 z dnia 11 stycznia 2021 r. w sprawie powołania Komisji ds. opracowania Regulaminu Studiów w Uniwersytecie Zielonogórskim.

_Nr 11 z dnia 11 stycznia 2021 r. w sprawie organizacji działalności dydaktycznej Uniwersytetu Zielonogórskiego w semestrze letnim w roku akademickim 2020/2021 związanej z przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19.

_Nr 12 z dnia 14 stycznia 2021 r. w sprawie warunków przyznawania i wypłacania dodatku dla pracowników Uniwersytetu Zielonogórskiego za koordynację studenckich praktyk zawodowych.

_Nr 13 z dnia 15 stycznia 2021 r. zmieniające zarządzenie nr 225 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego w sprawie powołania Zespołu Doradczego ds. Cyfryzacji Procesów Związanych z Ewaluacją Jakości Działalności Naukowej.

_Nr 14 z dnia 15 stycznia 2021 r. zmieniające zarządzenie nr 235 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 14 grudnia 2020 r. w sprawie zaliczenia zajęć lub części zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, w tym w ramach zadań realizowanych przez podmioty lecznicze lub służby sanitarno-epidemiologiczne, w związku z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2.

_Nr 15 z dnia 15 stycznia 2021 r. zmieniające zarządzenie nr 81 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 21 października 2019 r. w sprawie powołania Rady Dyscypliny Sztuki Plastycznej i Konserwacja Dziel Sztuki.

_Nr 16 z dnia 26 stycznia 2021 r. w sprawie ochrony danych osobowych. Uwaga! Załącznik można znaleźć w Intranecie bądź pozostaje do dyspozycji u Inspektora Ochrony Danych Osobowych.

_Nr 17 z dnia 26 stycznia 2021 r. zmieniające zarządzenie nr 246 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie ogłoszenia konkursu „MURAL - 20 lat Uniwersytetu Zielonogórskiego” na najlepsze projekty graficzne z okazji 20-lecia Uniwersytetu Zielonogórskiego.

_Nr 18 z dnia 27 stycznia 2021 r. w sprawie utworzenia studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku animacja kultury i twórczej aktywności w Sieci w Uniwersytecie Zielonogórskim

_Nr 19 z dnia 29 stycznia 2021 r. zmieniające zarządzenie nr 172 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 1 października 2020 r. w sprawie powołania Rady Dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości na okres od 1 października 2020 r. do 30 września 2024 r.

NOWI PROFESOROWIE

PROF. DR HAB. BOGUMIŁA BURDA

Miło nam poinformować, że 4 stycznia br. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, Andrzej Duda – przyznał dr hab. **Bogumile Burdzie**, prof. UZ z Instytutu Historii Uniwersytetu Zielonogórskiego tytuł profesora nauk humanistycznych.

FOT. DARIA LEGIETA

Dr **Bogumiła Burda** urodziła się 22 września 1958 r. w Krośnie Odrzańskim. W roku akademickim 1997/1978 rozpoczęła edukację na kierunku *historia* w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Zielonej Górze i od tej pory jest związana z zielonogórską uczelnią. Studia z wyróżnieniem ukończyła w 1981 r., uzyskując tytuł magistra historii. Rozprawę magisterską pt. *Czasopiśmiennictwo studenckie ośrodka zielonogórskiego w latach 1959-1980* napisała pod kierunkiem naukowym prof. Jana Wąsickiego. W tym samym roku

podjęła pracę w Instytucie Historii Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Zielonej Górze.

Rozprawę doktorską pt. *Związki edukacyjne Śląska z ziemiami polskimi w okresie oświecenia* obroniła, z wyróżnieniem, 4 listopada 1991 r. w Instytucie Historii Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Promotorem rozprawy doktorskiej był prof. Kazimierz Bartkiewicz. Natomiast stopień naukowy doktora habilitowanego w zakresie nauk humanistycznych w specjalności: historia nowożytna i dydakty-

ka historii uzyskała 28 października 2008 r., na podstawie rozprawy: *Szkolnictwo średnie na Dolnym Śląsku w okresie wczesnonowożytnym (1526-1740)*. 1 sierpnia 2009 r. została zatrudniona na stanowisku profesora nadzwyczajnego Uniwersytetu Zielonogórskiego (ponownie w lipcu 2014 r.).

Od 1992 r. pracuje w Zakładzie Dydaktyki Historii w Instytucie Historii Uniwersytetu Zielonogórskiego (dziś jest kierownikiem Zakładu). W latach 90. pracowała jako nauczyciel historii w V LO, uczestniczyła w pracach zespołu programowego wiedzy o społeczeństwie Biura ds. Reformy Oświaty MEN, była członkiem Komisji ds. Nadawania Stopni Kwalifikacji Nauczycielskich przy ODN w Zielonej Górze. Jest prezesem zielonogórskiego oddziału PTH, przewodniczącą Rady Muzeum Lubuskiego Muzeum Wojskowego w Zielonej Górze z siedzibą w Drzonowie, recenzentką i rzeczoznawcą podręczników i programów z zakresu historii MEN, egzaminatorem i weryfikatorem egzaminu maturalnego z historii i wiedzy o społeczeństwie, przewodniczącą Okręgowej Olimpiady Historycznej Juniorów Okręg Lubuski i członkiem Wojewódzkiej Rady Kobiet przy Marszałku Województwa Lubuskiego. Aktualnie jest członkiem Komisji Dydaktyki Historii działającej przy Komitecie Nauk Historycznych Polskiej Akademii Nauk.

Od początku pracy w Wyższej Szkole Pedagogicznej i obecnie w Uniwersytecie Zielonogórskim prowadzi i prowadzi badania dotyczące kilku obszarów tematycznych dotyczących: związków edukacyjnych Śląska z ziemiami polskimi w okresie Oświecenia, rozwoju szkolnictwa średniego na Dolnym Śląsku w czasach nowożytnych, historii Śląska, rozwoju szkolnictwa na Śląsku i pograniczu polsko-niemieckim. Obecnie w obszarze jej zainteresowań naukowych są związki pomiędzy Halle i Sulechovem oraz powiązania edukacyjne i religijne, wydawnicze i myśli pedagogicznej oraz losów wychowanków i nauczycieli. W zakresie dydaktyki historii, zainteresowania Pani Profesor dotyczyły: zagadnień optymalizacji kształcenia w zakresie historii, nowoczesnych podręczników i programów do nauczania historii, roli historii regionalnej w edukacji młodego pokolenia, pamięci historycznej, rozwoju dydaktyki historii, metod niekonwencjonalnych, środków i technik nauczania i uczenia się historii oraz wiedzy o społeczeństwie, historii i społeczeństwa, „trudnej historii” i jej wymiaru europejskiego, świadomości historycznej, a także świadomości regionalnej na pograniczu polsko-niemieckim, dziedzictwa kulturowego w regionie, historii kobiet, praw kobiet w Polsce i na świecie.

Przez lata prowadziła badania i poszukiwania optymalnego podręcznika do historii, opartego na nowoczesnej metodologii i opartej o obudowę dydaktyczną. Efektem tych prac było przygotowanie nowoczesnych podręczników. Od 2002 r. jest współautorem programów, podręczników do klas I-III liceum ogólnokształcącego i technikum, wersja podstawowa i rozszerzona oraz materiałów pomocniczych (przewodników metodycznych do klas I-III), zeszyt ćwiczeń do klas I-III, do nauczania historii do liceum, technikum i liceum profilowanego w klasach I-III. Obecnie jest także współautorką podręczników do *Historii* w klasie I szkoły ponadgimnazjalnej i *Historia i społeczeństwo. Dziedzictwo epok*. Łącznie jest to 30 publikacji. Od 2002 r. jest współautorką programów, podręczników i materiałów pomocniczych do nauczania historii do liceum, technikum i liceum profilowanego w klasach I-III. Ukazało się 14 pozycji z tego zakresu i już trzy wydania podręczników poprawione i uzupełnione.

Po zakończeniu prac nad rozprawą habilitacyjną (2008 r.), prof. B. Burda skierowała swoje zainteresowania naukowe w kierunku badań nad rolą i znaczeniem Sulechowa jako ośrodka ruchu pietystów i edukacji w XVIII-XX w. oraz edukacji na Śląsku w XX w. W ostatnich kilku latach uczestniczyła w wielu konferencjach krajowych i zagranicznych, była recenzentem wielu publikacji, uczestniczyła i uczestniczy w wielu projektach badawczych w Polsce i za granicą m.in. w latach 2016-2019 kierowała projektem w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki *Halle i Sulechów jako ośrodki pietyzmu i edukacji. Przeptyw myśli pedagogicznej i wydawniczej. Rodowody społeczne wychowanków i kadry pedagogicznej oraz ich kariery zawodowe*.

Udział w licznych konferencjach zaowocował wieloma publikacjami. Były to konferencje krajowe i zagraniczne. Wiele z nich dotyczyło także dydaktyki historii, badań nad świadomością historyczną, wartościami w edukacji historycznej, podręcznikiem czy stosunków polsko-ukraińskich, polsko-czeskich.

Wielokrotnie otrzymywała indywidualne i zespołowe nagrody Rektora za osiągnięcia naukowe i działalność dydaktyczną, w 2014 r. otrzymała Odznakę Honorową za Zasługi dla Województwa Lubuskiego, a w 2015 r. Srebrny Krzyż Zasługi.

Współpracuje i recenzuje wiele monografii i artykułów, jest członkiem Rady Recenzentów *Zeszytów Historycznych* Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie, kwartalnika *UMK Klio - Czasopismo Poświęcone Dziejom Polski i Powszechnym*, wydawnictwa Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego, Instytutu Historii Uniwersytetu Śląskiego. Ponadto jest członkiem we władzach i pełni funkcje w instytucjach naukowych, komisjach, organizacjach i komitetach redakcyjnych czasopism naukowych.

Największe osiągnięcia naukowe uzyskała w dwóch obszarach badawczych:

— pierwszy, to wieloletnie zainteresowania i prowadzone badania w obszarze powiązań ruchu pietystów w Sulechowie, na pograniczu brandenbursko-śląsko-wielkopolskim, z głównym ośrodkiem w Halle i Cieszynie.

— drugi, to ukierunkowanie się na zagadnienie świadomości historycznej, roli kobiet, a głównie realizacji reform edukacyjnych, nauczania historii i roli podręczników. W latach 2002-2018 ukazało się 30 podręczników z historii do szkół ponadgimnazjalnych z przedmiotu *Historia* oraz *Historia i społeczeństwo*, których jest współautorem.

Od wielu lat jej zainteresowania i prace naukowe koncentrują się wokół problematyki świadomości historycznej na pograniczu polsko-niemieckim, zostały sfinalizowane poprzez badania w ramach Projektu: *Badania transgraniczne w dziedzinie edukacji. Strategie kształcenia regionalnego i międzykulturowego w polsko-saksońskim regionie przygranicznym w świetle badań historycznych i socjologicznych*.

Tylko w latach 2008-2020 pod kierunkiem Pani Profesor przygotowano i obroniono ponad 20 prac magisterskich. Wypromowała też 3 doktorów i zostało otwartych 5 przewodów doktorskich.

Prof. B. Burda ma syna Adriana, synową Agnieszkę i dwie wnusie: Hanię i Emilkę. Kocha podróże, te po regionie i w daleki świat, dobrą książkę i pomoc innym.

NOWA HABILITACJA

DR HAB. BEATA MACHNICKA

Miło nam poinformować, że 27 stycznia 2021 r. Rada Dyscypliny Nauki Biologiczne Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, po zapoznaniu się z dokumentacją postępowania habilitacyjnego, recenzjami osiągnięć i uchwałą komisji habilitacyjnej, podjęła uchwałę o nadaniu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne dr Beacie Machnickiej z Instytutu Nauk Biologicznych Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Beata Machnicka studia magisterskie z chemii ukończyła na Uniwersytecie Opolskim w 1996 r. W 1997 r. rozpoczęła pracę dydaktyczną i badawczą jako asystent w nowo otwartym Instytucie Biotechnologii i Ochrony Środowiska w ówczesnej Wyższej Szkole Pedagogicznej w Zielonej Górze. Stopień doktora nauk biologicznych w zakresie biologii uzyskała w 2004 r. na Wydziale Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Wrocławskiego. W latach 2006-2008 odbyła staż doktorski w Narodowym Instytucie Zdrowia i Badań Medycznych INSERM U665 w Paryżu w tematyce badawczej *Rola all-spektryny w organizacji domen błonowych*. Następnie odbyła krótkie pobyty naukowe w INSERM U665 w Paryżu w ramach Programu Działań Zintegrowanych Polonium na temat *Spektryna w funkcjonowaniu komórek T. Znaczenie w formowaniu synaps immunologicznych i diapedezie*.

Rada Dyscypliny Nauki Biologiczne Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie nadała jej stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne na podstawie przedłożonego wniosku habilitacyjnego opisującego osiągnięcie naukowe na temat *Rola spektryny w komórkach nieerytroidalnych*.

Obecnie pracę dydaktyczną i naukową prowadzi w Katedrze Biotechnologii Instytutu Nauk Biologicznych UZ. Od roku 2020 pełni również funkcję kierownika tej Katedry. Badania naukowe prowadzi we współpracy z zespołami badawczymi Pracowni Cytobiochemii Wydziału Biotechnologii Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Institut national de la santé et de la recherche médicale INSERM w Paryżu. Ostatnio podjęła również współpracę naukową z dr n. med. hab. G. Schwabe z Kliniki w Cottbus w Niemczech, dotyczącą badania podstaw molekularnych mutacji u pacjentów z diagnozą anemia hemolityczna. Była wykonawcą, koordynatorem lub kierownikiem 5 grantów badawczych

FOT. Z ARCHIWUM PRYWATNEGO B. MACHNICKIEJ

finansowanych przez Unię Europejską, MNiSW i NCN oraz WFOŚiGW w Zielonej Górze.

Dorobek naukowy dr hab. B. Machnickiej mieści się w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych, w dyscyplinie nauk biologicznych. W zakresie jej zainteresowań nauko-

wych są badania podstawowe dotyczące funkcji białek w komórkach. Szczególnie bada znaczenie spektryny w organizacji domen błonowych oraz podstawy molekularne dziedzicznych anemii hemolitycznych. Ponadto interesuje ją genetyka i fizjologia mutantów aci+ drożdży piekarniczych *Saccharomyces cerevisiae*.

Posiada również szerokie doświadczenie w zakresie

kształcenia studentów na kierunkach *biotechnologia* i *biologia*. Była promotorem ok. 20 prac magisterskich (w tym dwie studentki otrzymały nagrodę Prezydenta Miasta Zielona Góra za najlepszą pracę magisterską na Wydziale Nauk Biologicznych UZ w 2019 r.).

Gratulujemy!

Red.

PROF. M. SPACZYŃSKI

CZŁONKIEM UNIWERSYTECKIEJ KOMISJI DS. KSZTAŁCENIA NA KIERUNKU LEKARSKIM

Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych (KRAUM) powołała prof. Marka Spaczyńskiego na członka Uniwersyteckiej Komisji ds. Kształcenia na Kierunku Lekarskim w kadencji 2021-2024.

Prof. zw. dr hab. n. med. Marek Spaczyński jest uznanym autorytetem w kraju i za granicą - specjalistą w dziedzinach położnictwo i ginekologia oraz ginekologia onkologiczna. Od roku 1969 łączy pracę nauczyciela akademickiego i klinicysty na Uniwersytecie Medycznym w Poznaniu, Uniwersytecie Zielonogórskim oraz w Ginekologiczno-Położniczym Szpitalu Klinicznym UM w Poznaniu.

W latach 70. rozwinął w kraju ultrasonografię, metodę powszechnie stosowaną w położnictwie i ginekologii. Jako jeden z pierwszych wprowadził chirurgię płodu. Zrealizował wiele programów badawczych i grantów, od 20 lat prowadzi liczne badania kliniczne.

Od 1991 r. do 2014 r. pełnił funkcję Kierownika Kliniki Onkologii Ginekologicznej UM w Poznaniu, a od 1997 do 2014 r. - również Kierownika Katedry Ginekologii, Położnictwa i Onkologii Ginekologicznej UM w Poznaniu. W tym czasie wymienione jednostki utrzymywały się na pierwszym miejscu rankingu efektywności Wydziału Lekarskiego I UM w Poznaniu. W latach 2015-2016 pełnił funkcję dziekana Wydziału Lekarskiego i Nauk o Zdrowiu w Uniwersytecie Zielonogórskim.

Imponujący dorobek naukowy prof. Marka Spaczyńskiego obejmuje ponad 890 wielokrotnie cytowanych publikacji, w tym w czasopiśmie zagranicznych, o łącznym wskaźniku Impact Factor wynoszącym 212 oraz 2587 punktów MNiSW, Indeks Hirsha 22.

W ramach kształcenia młodej kadry czynnie uczestniczył w procesie dydaktycznym, prowadząc seminaria, wykłady i praktyczne zajęcia kliniczne dla studentów wydziału lekarskiego, stomatologii i angiolojęzycznych UM, był opiekunem

17 ukończonych przewodów doktorskich i 5 habilitacyjnych, a także recenzentem i promotorem w kilkudziesięciu postępowaniach w sprawie awansów naukowych. Autor i redaktor kilkunastu podręczników dla studentów, lekarzy i położnych.

Działalność dydaktyczna prof. Spaczyńskiego wykraczała daleko poza ramy Uczelni Medycznych. Był organizatorem i wykładawcą na kursach specjalizacyjnych dla lekarzy, szkoleniach podyplomowych i sympozjach prowadzonych na terenie całego kraju, członkiem komisji egzaminacyjnych Centrum Egzaminów Medycznych w Łodzi. Z jego inicjatywy i z osobistym uczestnictwem, w ramach Populacyjnego Programu Profilaktyki i Wczesnego Wykrywania Raka Szyjki Macicy, w latach 2006-2010, przeszkolono ponad 10 tysięcy osób - średniego i wyższego personelu medycznego, realizatorów Programu i przedstawicieli samorządów oraz środowisk opiniotwórczych, co przyczyniło się do podniesienia standardów opieki medycznej i obniżenia zachorowalności na raka szyjki macicy w Polsce.

Do najważniejszych zasług organizacyjnych o wymiarze społecznym pod kierownictwem prof. Spaczyńskiego należy opracowanie zgodnego z wytycznymi WHO modelu zorganizowanego programu profilaktyki raka szyjki macicy i wdrożenie go w Polsce w 2006 r. W latach 2006-2010, program rozwinął, sprawując funkcję Kierownika Centralnego Ośrodka Koordynującego, za co w 2010 r. odebrał w Europarlamentacie w Brukseli nagrodę Perła Mądrości.

Ponadto, prof. Spaczyński od lat czynnie angażuje się w szereg działań na rzecz zwiększenia świadomości zdrowotnej oraz zgłaszalności na badania przesiewowe. Propagator profilaktyki chorób w ramach różnych inicjatyw, współtwórca i koordynator Kampanii Społecznej „Wybierz Życie”, ekspert Koalicji na Rzecz Walki z Rakiem Szyjki Macicy i innych.

Będąc sprawnym organizatorem i społecznikiem, pełnił wiele funkcji publicznych, z których najważniejsze to: Przedstawiciel Naczelnej Rady Lekarskiej (do 2006), Konsultant Wojewódzki w położnictwie i ginekologii (1999-2001), Prezes Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego (2003-2006), oraz Redaktor Naczelny miesięcznika naukowego „Ginekologia Polska” (2006-2014), które w 2010 r. zdobyło prestiżową punktację Impact Factor.

Jako uznany ekspert prof. Spaczyński służył swą wiedzą i doświadczeniem wykonując zadania opiniotwórcze, doradcze i kontrolne dla administracji rządowej, NFZ i Agencji Oceny Technologii Medycznych. Jest członkiem licznych towarzystw i rad naukowych, krajowych i zagranicznych, m.in. PTG, FIGO, EBCOG, ECCA. Wielokrotnie zapraszany był do wygłoszenia wykładów i prowadzenia warsztatów jako ekspert w dziedzinie organizacji i prowadzenia skriningu szyjki macicy, w tym za granicą m.in. do Londynu, Brukseli, Pragi czy Tbilisi.

Za swą działalność dwukrotnie odznaczony został nagrodą I stopnia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej, Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim, Orderem i Tytułem Ambasadora Rozwoju Profilaktyki Zdrowia w Polsce ONZ, Nagrodą Ministra Zdrowia za całokształt dorobku oraz innymi odznaczeniami.

ZAPISKI LUBUSZAN „Z CZASÓW ZARAŻY” 2020

PANDEMIA KORONAWIRUSA W SPOŁECZEŃSTWIE GLOBALNEGO RYZYKA

z dr hab. Dorotą Szaban, prof. UZ – współautorką badań
rozmawiała Katarzyna Doszczak

Skąd wziął się pomysł na przeprowadzenie tych badań?

Ogłoszone wiosną 2020 r. w związku z pandemią koronawirusa ograniczenia związane z codziennym funkcjonowaniem nas wszystkich, stworzyły niepowtarzalne warunki do pojawienia się całkiem nowych zjawisk, procesów i strategii radzenia sobie z nimi. W marcu 2020 r. rozwijać się zaczął

specyficzny rodzaj relacji na poziomie instytucji edukacyjnych, gospodarczych, ale i międzyludzkich. Dla nas, socjologów, naturalną reakcją było podjęcie działań, aby te zmiany uchwycić, zatrzymać w socjologicznym kadrze i opisać. Ta książka nie powstałaby w innym czasie i w innej sytuacji społecznej. Jest naszą reakcją na wyjątkową sytuację społeczną, która mieści się w optyce eksperymentu społeczne-

go w warunkach naturalnych, eksperymentu, którego nikt nie zaplanował. Intencją, jaka przyświecała nam w czasie pierwszych tygodni pandemii i ogłoszonego w związku z nią globalnego lockdownu, było uchwycenie tych wyjątkowych doświadczeń mieszkańców województwa lubuskiego. Sytuacja była wyjątkowa. Koronawirus zaatakował nagle, nikt nie był na niego przygotowany. To stworzyło przestrzeń dla naturalnego laboratorium społecznego, gdzie każdy musiał wypracować sobie własne strategie adaptacyjne, którym towarzyszyło wiele różnych emocji.

Odpowiedzi udzielali Lubuszanie - czy zostali oni podzieleni na grupy np. wiekowe? Czy widać różnice pomiędzy poszczególnymi grupami w ich sposobie radzenia sobie w czasie pandemii?

Projektując badanie, zwróciliśmy się z prośbą o przygotowanie wypowiedzi pisemnych, zbliżonych do tematycznie uporządkowanych pamiętników, do trzech kategorii osób: młodzieży (uczniowie i studenci), osób pracujących i seniorów (emerytów i rencistów).

Seniorzy są kategorią najbardziej narażoną na ciężki przebieg infekcji wywołanej koronawirusem, który nie zawsze może skończyć się wyzdrowieniem. Wielość ograniczeń kierowana więc była głównie do tej kategorii osób. Dla osób aktywnych zawodowo okres pandemii to okres wielu zmian związanych z funkcjonowaniem rynku pracy. Ograniczenia możliwości prowadzenia działalności gospodarczej w regularnym wymiarze mogły powodować wzrost poziomu społecznych obaw o swoją przyszłość, a także wymuszają zmiany w charakterze wykonywanej pracy, co szczególnie związane jest z wprowadzeniem na szeroką skalę pracy zdalnej. Uczniowie i studenci, osoby urodzone już po 1990 r. (a często nawet po 2000 r.), to pierwsze pokolenie, które nie pamięta świata bez internetu i nowych

technologii. Sytuacja pandemii wiele zmieniła w ich funkcjonowaniu.

Zależało nam na tym, aby tworząc ten pamiętnik „z czasów zarazy”, badani podzielili się z nami swoimi narracjami na temat tego, jak radzą sobie z ograniczeniami, izolacją, jakie mają odczucia, doświadczenia i przemyślenia związane z tym szczególnym czasem. Pamiętniki pisane były z uwzględnieniem kilku wyraźnie wskazanych obszarów. Obszary te dotyczyły sfery czasu wolnego i konsumpcji, relacji rodzinnych, a także projekcji przyszłości. Dla osób najmłodszych - uczniów i studentów dodatkowo skierowałyśmy prośbę o uwzględnienie obszaru związanego z nauką, do seniorów - dotyczące kondycji zdrowotnej, a do osób aktywnych zawodowo - z pracą. Swoboda wypowiedzi pozwoliła na uwzględnienie w opowieściach badanych wielu wątków, które wykraczały poza proponowane obszary tematyczne. Opowieści poszczególnych kategorii były dość mocno zróżnicowane i wskazywały nieco inny ciężar problemów, z jakimi w związku z lockdownem mierzą się Lubuszanie. Ale pomimo to, bardzo wiele elementów strategii radzenia sobie tym trudnym czasie pozostaje wspólne dla wszystkich.

Jakie są największe minusy obecnej sytuacji, wymieniające przez badanych? A może są też jakieś plusy?

Wszystko zależy od tego, w jakim wymiarze będziemy rozważać konsekwencje wprowadzania obostrzeń. W sferze edukacji największe problemy lokują się zarówno w nieprzygotowaniu szkół i uczniów do kształcenia na odległość. To w efekcie generuje problem zbyt obszernego materiału zadawanego do pracy własnej dla uczniów, niejasne instrukcje i szereg problemów technicznych oraz organizacyjnych. Dużym problemem okazało się także łączenie wielu ról społecznych realizowanych na jednej, często nieprzystoso-

OD LEWEJ: BEATA TRZOP, DOROTA SZABAN, FOT. KRZYSZTOF LISOWSKI

Koronawirus zaatakował nagle, nikt nie był na niego przygotowany. To stworzyło przestrzeń dla naturalnego laboratorium społecznego, gdzie każdy musiał wypracować sobie własne strategie adaptacyjne, którym towarzyszyło wiele różnych emocji.

wanej do tego przestrzeni. Wywoływało to szereg nieporozumień i sytuacji konfliktowych w rodzinach. Wymuszone ograniczeniami zmiany w sferze konsumpcji i czasu wolnego wywołały natomiast szereg zmian dotyczących modeli robienia zakupów (zakupy mocno ograniczone i w innym rytmie niż dotąd), czy wzorów spędzania czasu wolnego (z jednej strony rozkwit platform streamingowych i wykorzystywanie ich możliwości, z drugiej powrót do tradycyjnych sposobów spędzania czasu wolnego - gier towarzyskich, czy czytania). Czas pokaże, na ile te nowe elementy strategii funkcjonowania Lubuszan okażą się trwałe. Najwięcej uwagi Lubuszan poświęcili jednak kwestiom relacji międzyludzkich. Ograniczenie możliwości bezpośrednich kontaktów stanowi dla wszystkich kategorii duży problem. Dotyczy to zarówno relacji rodzinnych, jak i koleżeńskich, przyjacielskich oraz tych na osi nauczyciel-uczeń i relacji pracowniczych. Dla nas, socjolożek, to jest najważniejsza konkluzja płynąca ze zrealizowanego badania. Możemy mówić o tym, że mimo pandemii i wielu zakazów dominuje potrzeba rozwijania relacji międzyludzkich. U progu lat 20. XXI w. potwierdzamy, że fizyczna relacja, bezpośrednia interakcja z drugim człowiekiem jest dla nas, ludzi, nadal najważniejsza. Tęsknimy za drugim człowiekiem. Zatem po raz kolejny Arystoteles miał rację, pisząc, iż *człowiek jest istotą społeczną i do współżycia z innymi się narodził*.

Czy planowane są kolejne części publikacji? W tym przypadku okresem badawczym była pierwsza fala pandemii (od marca do maja), czy planowane jest kontynuowanie badań w tej kwestii, a może nawet porównanie pierwszej fali z drugą?

Poprzez realizację projektu, który stanowił bazę empiryczną dla książki, chcieliśmy przedstawić relację zmagania z codziennością, adaptacją do nowych, zmieniających charakter i siłę norm społecznych, instytucjonalnych i prawnych. Zamierzając poznać doświadczenia jednostek, dążyliśmy do uchwycenia swoistego efektu świeżości, związanego z faktem, że sytuacja epidemiczna i wprowadzenie kwarantanny były dla większości społeczeństwa całkiem nowe. Za chwilę minie rok, od kiedy funkcjonujemy w świecie ogarniętym pandemią, pełnym zakazów i obostrzeń, utrudniających normalne, codzienne funkcjonowanie wielu z nas. To jest na tyle długi czas, że zdążyliśmy do wielu sytuacji już przywyknąć, nauczyć się korzystać ze zmian wprowadzonych w związku z pandemią. Wiele

naszych zachowań być może będzie, miało już charakter stały. Dla socjologów zmiany wymuszone pandemią są dość ciekawym obszarem badań i przyglądamy się im na co dzień w wielu wymiarach. Jednak nie zdecydowałyśmy jeszcze, czy przez tę pandemiczną soczewkę będziemy się nadal przyglądać mieszkańcom naszego regionu. Na ten moment dużo bardziej interesujące wydaje nam się uchwycenie zmian, które przyniesie powrót do nowej normalności - dokonanie takiej diagnozy Lubuszan po pandemii. W ten sposób najlepiej będziemy mogły uchwycić trwałość wypracowanych w czasach zarazy strategii życia.

Ile osób udzieliło odpowiedzi na zadawane pytania? Czy chętnie dzielili się swoimi spostrzeżeniami?

W okresie od marca do maja 2020 r. otrzymaliśmy pamiętniki od 87 osób, za wszystkie bardzo dziękujemy. Pamiętniki te stanowią podstawę do refleksji nad zmianami wywołanymi obecnością koronawirusa w codziennym życiu Lubuszan. Zatem bohaterami tej opowieści są wszystkie osoby, które odpowiedziały na nasz apel. Dzięki ich opowieściom, zapiśkom dowiedzieliśmy się, co czuły, jak działały, w kim miały oparcie, jak sobie radziły. To swoista socjologiczna fotografia, lockdown zatrzymany w kadrze. Odnosimy wrażenie, że nieco chętniej niż inne kategorie osób dzielili się swoimi przeżyciami seniorzy. Charakter pamiętników zmieniał się także wraz z upływem czasu. W kwietniu i maju opowieści miały charakter bardziej rozbudowany i widać było wyraźniej problemy i strategie radzenia sobie z nimi przez Lubuszan. Zebrany przez nas materiał jest bardzo cenny - pozwala uchwycić tworzenie się nowych wzorów i nowych modeli doświadczania ryzyka we współczesnych społeczeństwach. Mając świadomość, że znajdujemy się w wyjątkowym czasie, a doświadczenia lockdownu, stanu epidemii generującego różnego rodzaju obostrzenia to duże przeżycie dla nas i naszych rodzin, bardzo ważna była dla nas rola badacza społecznego. Ważne było (i jest) to, by udokumentować to, co się z nami działo i dzieje nadal na skutek tego szczególnego zjawiska, jakim jest epidemia.

Staraliśmy się, aby książka miała formułę nieco lżejszą niż inne pozycje akademickie i znalazła swoich czytelników wśród wielu Lubuszan. Zachęcamy do lektury - książka jest dostępna w Bibliotece UZ, ale także można ją nabyć w Domu Wydawniczym Elipsa lub skontaktować się z Autorkami.

Dziękuję bardzo za rozmowę.

PLAN ZARZĄDZANIA DANYMI BADAWCZYMI

Ewa Adaszyńska

Biblioteka Uniwersytetu Zielonogórskiego

Dzielenie się danymi powstającymi podczas badań naukowych jest ważnym elementem komunikacji naukowej. To część otwartej nauki, na którą wpływ mają nie tylko naukowcy i redakcje czasopism, ale także instytucje finansujące badania, które zobowiązanie otwartego dostępu do danych badawczych (*ang. Research Data*) zapisują jako element umów grantowych z beneficjentami. Otwarty dostęp do danych zapisany jest w europejskim programie Horyzont oraz programach Narodowego Centrum Nauki, m.in. w konkursach *MAESTRO*, *PRELUDIUM*, *SONATA BIS*, *OPUS*, *MINIATURA*, *GRIEG*. Przygotowanie i udostępnienie danych

badawczych jest procesem twórczym, wymaga przygotowania osobnego planu dla każdego projektu.

Plan zarządzania danymi

Plan zarządzania danymi (*ang. Data Management Plan, DMP*) to „dokument opisujący, co będzie się działo z danymi w trakcie projektu i po jego zakończeniu. Ma charakter żywego dokumentu, który może i powinien się zmieniać wraz ze zmianami pojawiającymi się w innych obszarach projektu badawczego”. Zgodnie z zasadami FAIR powinien opisywać, jakie działania zostaną podjęte, aby wytworzo-

FOT. MAMERT JANION

ne w ramach projektu dane były łatwe do odnalezienia, dostępne i możliwe do ponownego wykorzystania oraz powiązania z innymi danymi (zob. „[Selekcja i przygotowanie danych badawczych do udostępniania](#)”, s. 6,9).

Plan powinien powstać na etapie przygotowania projektu badawczego, musi być:

- _ opisany skrótowo (do 800 znaków);
- _ dołączony do formularza wniosku o finansowanie projektu;
- _ może się zmieniać, podobnie jak plan badawczy, z którym jest związany;
- _ nie wymaga konsultacji w trakcie zmian;
- _ skorygowany na etapie składania raportu końcowego;
- _ oceniany podwójnie; na etapie oceny wniosku i po zakończeniu projektu badawczego;
- _ oceniany według tego samego wzoru dla wszystkich konkursów.

Plany różnią się od siebie w zależności od rodzaju danych i dyscypliny naukowej, której dotyczą; niezależnie od tego powinny zawierać informacje wspólne dla wszystkich projektów konkursowych, w zakresie:

- danych**, ustaleń typu:
  - _ jakie dane zostaną wytworzone lub zebrane podczas projektu? (typy i liczba danych, format plików);
  - _ jak zostaną opisane i uporządkowane? (rodzaj metadanych, standardy, metodologia);
  - _ jakie będą podstawy prawne oraz aspekty etyczne (kodeks NCN, prawa autorskie, własność intelektualna, dane niejawne);
  - _ w jaki sposób dane będą udostępnione? (gdzie, jak, kiedy, komu?);
  - _ jakie dane będą przechowywane długoterminowo (sposoby przechowywania danych oraz ich ochrona).
- stosowanej licencji:**
  - _ Creative Commons (zalecane CC0, CC-BY, CC-BY-SA);
  - _ Open Data Commons (licencja stosowana wyłącznie do baz danych ujętych jako całości; nie obejmuje części składowych bazy).

Każdy z etapów planu niesie za sobą specyficzne wyzwania prawne, które należy dokładnie rozważyć (zob. „[Prawne aspekty otwierania danych badawczych - poradnik](#)”).

Do organizacji, które wymagają prowadzenia DMP, należą: Komisja Europejska (Horyzont); European Research Councils; National Science Foundation; Research Councils UK; Biotechnology and Biological Sciences Research Council Wellcome Trust; Narodowe Centrum Nauki.

Zgodnie z wytycznymi [planu zarządzania danymi w projektach Narodowego Centrum Nauki](#), podobnie jak w planach programu „Horyzont”, powinien zawierać:

- _ opis danych:
  - _ sposoby pozyskiwania i wytwarzania nowych danych oraz ponownego wykorzystania już istniejących; określenie rodzaju formatu i objętości plików danych;
- _ dokumentację i jakość danych:
  - _ określenie standardu metadanych, sposobu organizacji danych, wyboru metodologii, środków kontroli jakości;
- _ przechowywanie i tworzenie kopii zapasowych podczas badań:
  - _ bezpieczeństwo danych i metadanych; tworzenie kopii zapasowych, zabezpieczenie danych i ochrona danych wrażliwych podczas badań;
- _ wymogi prawne, kodeks postępowania:
  - _ sposób zapewnienia zgodności z przepisami dotyczą-

Plan zarządzania danymi (ang. *Data Management Plan, DMP*) to „dokument opisujący, co będzie się działo z danymi w trakcie projektu i po jego zakończeniu. Ma charakter żywego dokumentu, który może i powinien się zmieniać wraz ze zmianami pojawiającymi się w innych obszarach projektu badawczego”.

cymi danych osobowych oraz bezpieczeństwa przy ich przetwarzaniu; sposób zarządzania innymi kwestiami prawnymi, np. prawami własności intelektualnej lub własności; aktualne przepisy;

- _ udostępnianie i długoterminowe przechowywanie danych:
  - _ sposób i termin udostępniania danych; ograniczenia w ich udostępnianiu; przyczyny embarga; sposoby selekcji danych, miejsce długoterminowego przechowywania, metody lub narzędzia programowe umożliwiające dostęp i korzystanie z danych, przypisanie identyfikatora DOI do każdego rodzaju zbiorów;
- _ zadania związane z zarządzaniem danymi:
  - _ wybór osoby zarządzającej; określenie środków przeznaczonych na zarządzanie zgodnie z zasadami FAIR.

Od 2019 r. Narodowe Centrum Nauki wprowadziło obowiązek dołączania planu zarządzania danymi badawczymi do formularza wniosku o finansowanie projektu (komunikat: „[Plany NCN w zakresie zarządzania danymi naukowymi](#)” z dnia 3.04.2019 r.)

Formularz przygotowany jest do skrótovej wersji opisu (zwiększonej teraz z 400 do 800 znaków). Plan może podlegać zmianom w trakcie realizacji projektu podobnie jak plan badawczy, z którym jest związany, bez konieczności konsultowania z Centrum. Musi on być uzupełniany na etapie składania raportu końcowego. Zgodnie z [Regulaminem dotyczącym oceny wniosków](#) podlega on ocenie po zakończeniu realizacji projektu (według tego samego wzoru dla wszystkich konkursów).

Przykładowe plany zarządzania danymi

- _ [DMPTool](#) - narzędzie do tworzenia planów zarządzania danymi odpowiadające wymaganiom amerykańskich instytucji finansujących projekty, udostępnia ok. 43.5 tys. planów z różnych dyscyplin naukowych z 268 instytucji.
- _ [DMPonline](#) elastyczne narzędzie do tworzenia spersonalizowanych planów zarządzania danymi badawczymi według wymagań instytucji finansujących projekty, dostarczane przez Digital Curation Center (DCC). Zawiera

Rekomendowany czas przechowywania danych wynosi 10 lat i wynika bezpośrednio z zasad kodeksu rzetelności naukowej oraz zapisów umowy grantowej, a także zastosowanej metodologii typowej dla określonej dziedziny wiedzy.

wskazówki, szablony i przykłady pomocne w pisaniu DMP, udostępniła 21 tys. planów z 203 instytucji z 89 krajów.

- _ [The Data Curation Center](#) - brytyjski serwis specjalizujący się w zarządzaniu danymi badawczymi. Zawiera gotowe plany zarządzania danymi, szablony, przewodniki, wytyczne, informacje o formatach i metadanych dla poszczególnych dyscyplin naukowych, a także listę kontrolną DMP ([Checklist for a Data Management Plan](#)), która pozwala określić, jakich informacji może brakować w przygotowywanym planie.

Przykładowy plan zarządzania danymi dla nauk społecznych

- _ [Doctoral Dissertation Research: An Agent-Based Model of Population Changes in a Vulnerable Coastal Environment](#)

Przykładowy plan zarządzania danymi dla projektu NCN [Plan zarządzania danymi](#) opracowany przez dr hab. Małgorzatę Jefimow z UMK w Toruniu - biologia (wersja skrócona z OSF)

Metadane

Dane badawcze powinny być odpowiednio opisane dla ich łatwego zidentyfikowania. Można to zrobić za pomocą metadanych, które służą do szczegółowego opisu danych.

Metadane to najogólniej dane o danych, można wyróżnić wśród nich trzy podstawowe typy:

- _ Metadane opisowe niezbędnych do identyfikacji zbioru danych; zawierają takie elementy, jak np. autor, tytuł, słowa kluczowe, streszczenie.
- _ Metadane strukturalne ułatwiające nawigację; opisują relacje i zależności pomiędzy poszczególnymi zbiorami oraz ich elementami.
- _ Metadane administracyjne pomocne w zarządzaniu zasobem; zawierają datę i sposób utworzenia danych, typ pliku, sposób dostępu, mogą dotyczyć też zarządzania prawami autorskimi oraz zawierać informacje potrzebne do archiwizacji i utrzymania zasobu.

Standardy metadanych dla różnych dziedzin wiedzy

Opis danych badawczych musi być zgodny z przyjętymi standardami dla poszczególnych dziedzin lub dyscyplin naukowych. W wyborze standardów metadanych pomogą wybrane instytucje, które informują, jakie standardy stosują poszczególne repozytoria:

- _ Digital Curation Centre [Standards](#) - strona z dyscyplinarnymi metadanymi pomocna przy poszukiwaniu standardów dla własnych danych badawczych; zawiera zestaw międzynarodowych standardów pomocnych przy planowaniu oraz zarządzaniu zasobem danych.
- _ [FAIRsharing](#) - wyszukiwarka standardów metadanych powiązana z repozytoriami dziedzinowymi.
- _ [The Research Data Alliance \(RDA\) Metadata Standards](#) - katalog standardów metadanych RDA.

Dane powinny być:

- _ udostępniane w formacie zapewniającym powszechny dostęp i otwartość wyszukiwania;
- _ udostępniane z opisem (metadanymi) ułatwiającymi identyfikację danych oraz całej bazy;
- _ opracowane według określonej metodologii i standardów dla danej dyscypliny;
- _ efektywnie zarządzane przez opiekuna lub zarządzającego, co zapewni ich trwałość i integralność;
- _ bezpieczne podczas gromadzenia, przetwarzania i udostępniania danych z kopiami zapasowymi;
- _ bezpiecznie przechowywane również podczas długotrwałego archiwizowania w gwarantowanych serwisach;
- _ zgodne z przepisami prawa; chroniące właściciela praw autorskich;
- _ ochronione w przypadku zbioru danych wrażliwych, poufnych, osobowych, chronionych prawem autorskim;
- _ zdeponowane w wybranym repozytorium lub czasopiśmie zgodnie z przyjętymi w danej dyscyplinie standardami;
- _ długoterminowo archiwizowane i dostępne.
- _ Po zakończeniu projektu dane badawcze powinny być udostępniane w prestiżowych i zaufanych miejscach, tam, gdzie grupa docelowa będzie nimi zainteresowana;
- _ w czasopiśmie gromadzących dane;
- _ w specjalistycznych repozytoriach. (Zob. „[Jak korzystać z zasobów w repozytoriach danych](#)”)

Rekomendowany czas przechowywania danych wynosi 10 lat i wynika bezpośrednio z zasad kodeksu rzetelności naukowej oraz zapisów umowy grantowej, a także zastosowanej metodologii typowej dla określonej dziedziny wiedzy.

Aby dane cyfrowe były dostępne przez ten czas, muszą być aktywnie zarządzane. Taką gwarancję daje deponowanie zbiorów w bezpiecznych repozytoriach cyfrowych zarządzanych zgodnie z dobrymi praktykami archiwizacji cyfrowej i zasadami FAIR.

FAIR to wytyczne, które umożliwiają ponowne wykorzystanie danych, przeznaczone dla ludzi i maszyn przetwarzających dane według zasady:

- _ Findable - łatwe do odnalezienia;
- _ Accessible - dostępne dla wszystkich;
- _ Interoperable - interoperacyjne, umożliwiające połączenie z innymi danymi;
- _ Reusable - do ponownego (wielokrotnego) wykorzystania.

[Wytyczne w sprawie zarządzania danymi FAIR określają program Horyzont 2020](#)

Przed udostępnieniem należy sprawdzić, czy istnieją prawne ograniczenia dotyczące ponownego wykorzystania danych pochodzących od osób trzecich oraz wskazać licencję, na której będą udostępniane (zalecane są licencje otwarte). Wszystkie pozyskiwane i wytwarzane dane muszą mieć określonego właściciela praw autorskich i praw własności intelektualnej.

Wyniki badań mogą być składowane w repozytoriach instytucjonalnych liderów projektu lub w europejskim repozytorium ogólnego przeznaczenia Zenodo, a także w repozytoriach dziedzinowych, które można wyszukiwać w katalogu repozytoriów Open DOAR albo katalogu danych badawczych re3data.org. Naukowcy pracujący w Polsce mają możliwość przechowywania i udostępniania danych badawczych w polskim repozytorium RepOD. Należy dokładnie zapoznać się z warunkami korzystania z serwisu i sprawdzić, czy spełnia on nasze wymagania (zob. „[Jak korzystać z zasobów w repozytoriach danych](#)”).

Wyszukiwarki

– [re3data.org](#) (Registry of Research Data Repositories) to globalny rejestr repozytoriów danych badawczych ze wszystkich dyscyplin akademickich. Dostarcza informacji o repozytoriach do trwałego przechowywania i dostępu. Podaje tytuły serwisów, ich zakres tematyczny, podział według dziedzin i dyscyplin oraz informacje o ograniczeniach, dzięki czemu łatwiej znaleźć serwis do zarchiwizowania i udostępniania wyników badań. Rejestruje ponad 2 450 repozytoriów z całego świata, w tym ponad 1 200 z Europy, 8 z Polski. Rejestr uruchomiony w 2012 r. i finansowany przez German Research Foundation (DFG) jest usługą [DataCite](#) wymienianą przez wielu wydawców w ich politykach redakcyjnych jako najlepsze narzędzie do identyfikacji odpowiedniego repozytorium. Zalecane jest też w wytycznych Komisji Europejskiej w sprawie otwartego dostępu do publikacji i danych badawczych w programie „Horyzont”.

– [OpenDOAR](#) to światowy katalog repozytoriów otwartego dostępu i ich polityk, prowadzony przez University of Nottingham według usług SHERPA/RoMEO we współpracy z Lund University. Umożliwia identyfikację, przeglądanie i wyszukiwanie repozytoriów na podstawie szeregu funkcji, takich jak lokalizacja, oprogramowanie lub rodzaj przechowywanych materiałów. Wymaga otwartego dostępu do publikacji naukowych oraz kontroluje przesyłane materiały według własnego uznania. Rejestruje i umożliwia przeszukiwanie zasobów 5 313 repozytoriów z całego świata (2 113 z Europy i 118 z Polski).

Repozytoria danych badawczych

– [Zenodo](#) ogólnodostępne repozytorium opracowane w ramach europejskiego programu [OpenAIRE](#) na zlecenie Komisji Europejskiej, prowadzone i finansowane przez CERN. Umożliwia naukowcom z każdego obszaru tematycznego deponowanie zbiorów danych, oprogramowania badawczego, raportów i innych cyfrowych materiałów związanych z badaniami. Publikacje oznaczane są identyfikatorem DOI.

– [RepOD](#) Repozytorium Otwartych Danych opracowane przez ICM UW w ramach działań Platformy Otwartej Nauki archiwizujące i udostępniające dane wytworzone, zebrane i opracowane na potrzeby badań naukowych. Przeznaczone dla tzw. małych danych.

Źródła

- [Guidelines to the Rules on Open Access to Scientific Publications and Open Access to Research Data in Horizon/Przewodnik KE dotyczący zasad otwartego dostępu do publikacji naukowych i danych badawczych w programie „Horyzont 2020”.](#)
- [Guidelines on Data Management in Horizon 2020/Przewodnik KE dotyczący zarządzania danymi badawczymi w programie „Horyzont 2020”.](#)
- [Guidelines on FAIR DATA Management in Horizon 2020/Przewodnik KE dotyczący zarządzania danymi zgodnie z zasadami FAIR w programie „Horyzont 2020”.](#)
- [Pilotaż otwartego publikowania danych badawczych w programie Horyzont 2020.](#)
- [H2020 On-line Manual Open access & Data management/ Podręcznik on-line - otwarty dostęp i zarządzanie danymi](#)
- [H2020 Online-Manual Data Management /Podręcznik on-line - zarządzanie danymi.](#)
- [Dyrektor NCN o otwartości w nauce.](#)
- [Strona Programu Horyzont 2020.](#)
- [Strona Narodowego Centrum Nauki.](#)
- [Wytyczne dla wnioskodawców do uzupełnienia Planu zarządzania danymi w projektach badawczych Narodowego Centrum Nauki.](#)
- [re3data.org.](#)
- [OpenDOAR.](#)
- [Zenodo.](#)
- [RepOD.](#)

Opracowania w ramach projektu Dziedziny Repozytoria Otwartych Danych Badawczych:

- „[Jak korzystać z zasobów w repozytoriach danych](#)”, oprac. N. Gruenpeter, Warszawa, 2019.
- „[Prawne aspekty otwierania danych badawczych - poradnik](#)”, oprac. K. Siewicz, N. Rycko, Warszawa, 2019.
- „[Selekcja i przygotowanie danych badawczych do udostępniania](#)”, oprac. Wojciech Fenrich, Warszawa, 2019.

Opracowania Science Europe:

- „[Practical Guide to the International Alignment of Research Data Management](#)” Praktyczny przewodnik po międzynarodowym dostosowaniu zarządzania danymi badawczymi, opracowany przez ekspertów z Science Europe w celu dostosowania wymagań zarządzania danymi badawczymi w różnych organizacjach. Polecany przez NCN, jego zapisy zostały ujęte w nowym formularzu we wniosku grantowym projektów NCN tzw. Planie Zarządzania Danymi, wprowadzony do 33. edycji konkursów, ogłoszonych 15 marca 2019 r.
- „[Guidance Document Presenting a Framework for Discipline-specific Research Data Management](#)” Wytyczne przedstawiające ramy zarządzania danymi badawczymi specyficznymi dla dyscypliny, opracowane przez ekspertów z Science Europe; do wykorzystania jako znormalizowane szablony przez badaczy, organizacje naukowe i podmioty finansujące.
- „[Implementing Research Data Management Policies Across Europe. Experiences from Science Europe Member Organisations, Science Europe 2020](#)” Wdrażanie polityk zarządzania danymi badawczymi w całej Europie: doświadczenia organizacji członkowskich Science Europe. Publikacja dla organizacji, która chce opracować wymagania dotyczące planów zarządzania danymi.

RAMA KWALIFIKACJI

Dariusz Dolański

Institut Historii UZ

Rama kwalifikacji jest narzędziem, które ma w zamierzeniu zapewnić porównywalność dyplomów i świadectw uzyskiwanych w szkolnictwie w różnych krajach, ale także wewnątrz nich. W odniesieniu do szkolnictwa wyższego jest ona elementem procesu bolońskiego i jako Qualification Framework for European Higher Education Area została przyjęta na posiedzeniu ministrów właściwych dla spraw szkolnictwa wyższego w Bergen w 2005 r. Rama kwalifikacji dla Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego jest implementowana do prawodawstwa krajowego. W Polsce nastąpiło to na mocy rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz.U. 2011 nr 253 poz. 1520), które obowiązywało do czasu wydania rozporządzenia MNiSW z 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. 2018, poz. 2218), które zostało wydane na podstawie ustawy z dn. 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. 2016, poz. 64).

Regulacje w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji z 2011 r. były stosunkowo szczegółowe, dzieliły kształcenie na obszary z podziałem na profile kształcenia, dla których sformułowano po około trzydziestu efektów kształcenia dla każdego stopnia studiów z podziałem na wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. Dodatkowo KRK zostały określone także dla kompetencji inżynierskich. W porównywaniu z nimi Polska Rama Kwalifikacji ma charakter uniwersalny, nie uszczegóławia charakterystyk do dziedzin nauki, wyodrębniając tylko charakterystyki dla dziedziny sztuki oraz wspólne dla 6 i 7 poziomu PRK charakterystyki dla kwalifikacji inżynierskich, które są rozwinięciem opisów dla dziedzin nauki.

Syntetyczne charakterystyki PRK skutkują tym, że nie wszystkie efekty określone w KRK znajdują do nich bezpośrednie przeniesienie. Na przykład w efekt dotyczący kompetencji społecznych odnoszący się do wiedzy o instytucjach kultury i orientacji we współczesnym życiu kulturalnym, który był sformułowany dla obszaru nauk humanistycznych. Mimo uniwersalności charakterystyki PRK wskazują na specyficzne kompetencje dla absolwentów studiów o profilu ogólnoakademickim lub praktycznym.

Na przykład absolwent studiów I stopnia zna i rozumie na zaawansowanym poziomie wybrane fakty oraz metody i teorie wyjaśniające zależności między nimi, a w przypadku studiów o profilu praktycznym również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów. W końcu PRK wprowadza rozróżnienie stopnia zaawansowania między kompetencjami w zakresie dyscyplin naukowych, które według koncepcji kształcenia stanowią podstawy teoretyczne dla kierunku studiów, a kompetencjami w zakresie kontekstu, dotyczącymi innych dyscyplin naukowych, wspierających kształcenie na kierunku. Te pierwsze absolwent studiów I stopnia powinien osiągnąć na poziomie zaawansowanym, a absolwent studiów II stopnia na poziomie pogłębionym. W zakresie kontekstu na studiach I i II stopnia absolwent może uzyskać kompetencje na poziomie niższym, nawet podstawowym. Jest to istotna różnica w stosunku do KRK, które określały poziom kompetencji w zakresie dyscyplin naukowych, do których odnosiły się efekty kształcenia na poziomie szóstym jako podstawowy. Efekty uczenia się dla kierunku studiów określone w wyniku dostosowania programów studiów do wymogów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce powinny uwzględniać poziomy zaawansowania kompetencji określone dla Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Petnomocnicy rektora do spraw związanych z jakością kształcenia zapraszają na konsultacje. Ich terminy opublikowane są na stronach internetowych petnomocników w zakładce KSZTAŁCENIE strony domowej UZ.

NOWE PRZEPISY DOTYCZĄCE FUNKCJONOWANIA UCZELNI ORAZ PODMIOTÓW PROWADZĄCYCH KSZTAŁCENIE DOKTORANTÓW W CZASIE PANDEMII

Od 26 stycznia 2021 r. obowiązują nowe przepisy, które zawierają szczególne rozwiązania dotyczące funkcjonowania uczelni oraz podmiotów prowadzących kształcenie doktorantów w roku 2021 oraz w roku akademickim 2020/2021 w warunkach trwającej pandemii. Nowe przepisy dotyczą m.in. wymiaru praktyk zawodowych czy rekrutacji na studia.

Wprowadzone zmiany dotyczą m.in.:

1. Zniesienia minimalnego wymiaru praktyk zawodowych na studiach o profilu praktycznym (wynoszącego 6 miesięcy albo 3 miesiące - w zależności od poziomu studiów) i umocowania senatu uczelni do dokonania zmian w programach studiów.
2. Ujednolicenia przepisów dotyczących kształcenia doktorantów z przepisami dotyczącymi funkcjonowania uczelni, przez wprowadzenie możliwości czasowego ograniczenia kształcenia doktorantów,
3. Utrzymania ważności legitymacji doktoranta również przez okres czasowego ograniczenia kształcenia doktorantów i 60 dni po zakończeniu tego ograniczenia,
4. Zwiększenia liczby członków Polskiej Komisji Akredytacyjnej z nie więcej niż 90 do nie więcej niż 100.

Dodatkowo wprowadzono zmiany które:

1. Umożliwiają dokonania przez uczelnie zmian w uchwałach rekrutacyjnych dotyczących rekrutacji na studia rozpoczynające się w drugim semestrze roku akademickiego 2020/2021 oraz w roku akademickim 2021/2022.
2. Umożliwiają dokonania przez uczelnie publiczne zmiany zasad przyjmowania laureatów oraz finalistów olimpiad stopnia centralnego, a także laureatów konkursów międzynarodowych oraz ogólnopolskich na studia rozpoczynające się w drugim semestrze roku akademickiego 2020/2021 oraz w roku akademickim 2021/2022.
3. Umożliwiają przyjmowanie na studia drugiego stopnia rozpoczynające się w drugim semestrze roku akademickiego

kiego 2020/2021 oraz w roku akademickim 2021/2022 osób, które przedstawią zaświadczenie o ukończeniu studiów zamiast dyplomu ukończenia studiów.

4. Określają szczególne zasady wprowadzania zmian w regulaminach studiów do dnia 30 września 2021 roku (poprzez zniesienie wymogu uchwalenia zmian w regulaminie na co najmniej 5 miesięcy przed rozpoczęciem roku akademickiego oraz wejścia w życie zmian z początkiem roku akademickiego, wprowadzenie 10-dniowego terminu uzgodnienia zmian w regulaminie z samorządem studenckim, a także zwykłej większości statutowego składu senatu przy podejmowaniu ponownej uchwały w przypadku braku uzgodnienia regulaminu z samorządem studenckim).
5. Umocowują rektora do zmiany organizacji roku akademickiego 2020/2021 określonej w aktach wewnętrznych uczelni.
6. Umożliwiają dokonania przez podmiot prowadzący szkołę doktorską zmiany zasad rekrutacji do szkół doktorskich dla kształcenia w szkołach doktorskich rozpoczynającego się w roku 2021.

Podstawa prawna:

Ustawa z 21 stycznia 2021 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw

źródło:

https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/nowe-przepisy-dotyczące-funkcjonowania-uczelni-oraz-podmiotow-prowadzących-kształcenie-doktorantow-w-w-czasie-pandemii?utm_source=Ministerstwo+Edukacji+i+Nauki&utm_medium=biuletyn%40nauka.gov.pl&utm_campaign=Biuletyn+MEiN%2C+29+stycznia+2021+r

KREATYWNE STUDENTKI Z UZ MAJĄ POMYSŁ NA BIZNES

ADRIANNA BRZOZOWSKA I NATALIA GAWIN, FOT. ARCH. PRYWATNE

Dwie studentki *inżynierii biomedycznej* (Wydział Mechaniczny Uniwersytetu Zielonogórskiego), otrzymały ogromną szansę na rozwój. Adrianna Brzozowska i Natalia Gawin są uczestniczkami projektu Unicorn Hub. Projekt wspiera innowacyjne pomysły biznesowe takich branż jak IT/ICT, Medycyna/Zdrowie Publiczne, Smart City/Transport.

Studentki przy wsparciu naukowym dr inż. Agnieszki Kaczmarek-Pawelskiej z Instytutu Inżynierii Mechanicznej Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz zespołu Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii UZ złożyły w listopadzie 2020 r. wniosek *Advanced Hydrogel System for Skin. AHS4S* to pomysł, zakładający stworzenie trzech linii innowacyjnych opatrunków z hydrożeli biodegradowalnych do leczenia urazów skóry. Aktualnie prowadzone są badania tych opatrunków oraz opracowywana jest koncepcja linii produkcyjnej.

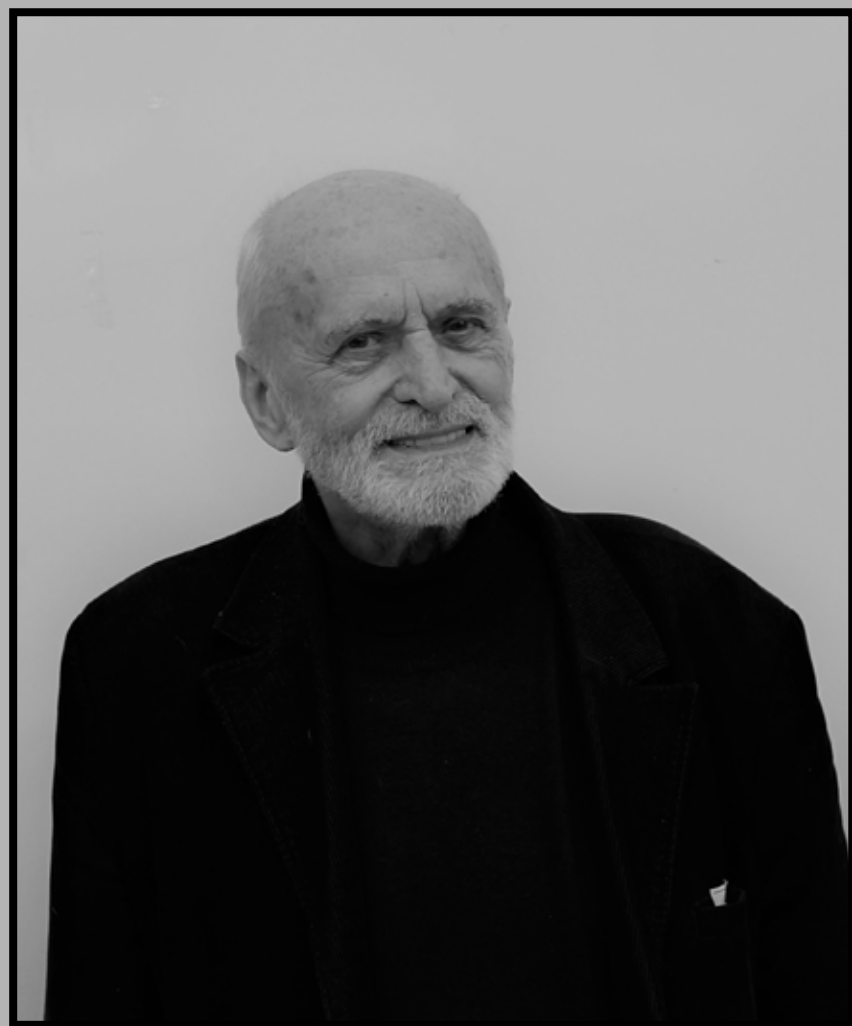
Wniosek został poddany ocenie formalnej i merytorycznej oraz zaprezentowany w ramach Selection Days. Platforma Startowa Unicorn Hub 18 stycznia 2020 r. ogłosiła

listę wniosków, które przeszły pozytywnie etap naboru, oceny i selekcji pomysłów biznesowych. Wśród wniosków, które przeszły do kolejnego etapu, był ten zaprezentowany przez studentki UZ. Jest to spore wyróżnienie, ponieważ jest to jeden z 40 wniosków, spośród 270 prac zgłoszonych z całej Polski, który dostał się do kolejnego etapu.

Teraz nasze studentki przygotowują się do procesu inkubacji oraz ostatniej już selekcji. Autorzy pomysłów, które znajdują się na tym etapie, mogą skorzystać z pakietu usług podstawowych. W ich skład wchodzi np. wsparcie organizacyjne, przestrzeń do pracy czy obsługa prawna. Będą mogli również skorzystać z pakietu usług specjalistycznych, takich jak np. dopracowanie modelu biznesowego czy weryfikacja pomysłu. Jeżeli studentki Uniwersytetu Zielonogórskiego przejdą ten etap z sukcesem, to otrzymają grant w wysokości do 1 mln zł na wprowadzenie produktu na rynek lub będą miały szansę na pozyskanie kapitału od prywatnych inwestorów.

PROFESOR ZBIGNIEW BAĆ

(1930-2021)

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 5 stycznia 2021 r. zmarł Profesor Zbigniew Bać, wieloletni pracownik i jeden z twórców *architektury* na Uniwersytecie Zielonogórskim – człowiek, który swoją charyzmą i siłą charakteru nadał kierunek raczkującemu jeszcze kierunkowi. Profesor był od 2010 r. pracownikiem Wydziału Inżynierii Lądowej i Śro-

dowiska, kierując od 2013 r. Katedrą Architektury i Urbanistyki. W 2014 r., właśnie dzięki jego staraniom, wydział zmienił nazwę na Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska.

Architekt przez wielkie „A”, nauczyciel akademicki, wychowawca wielu pokoleń studentów architektury, promotor

prac dyplomowych i doktorskich odszedł w roku swojego, przesuniętego o rok, jubileuszu.

Profesor, choć pochodził z Rzeszowa, to prawie całe swoje zawodowe życie związał z Wrocławiem, gdzie w 1956 r. ukończył architekturę na Politechnice Wrocławskiej. Tu również stworzył dzieło, z którego był chyba najbardziej dumny – dom atrialny, w którym do końca życia mieszkał. Pracę doktorską obronił w 1967 r., a w 1992 roku został mu nadany tytuł profesora.

Przez lata był związany zawodowo z Wydziałem Architektury Politechniki Wrocławskiej, gdzie pełnił funkcję kierownika Zakładu Projektowania Architektury Mieszkaniowej. Był również dziekanem Wydziału Architektury Wyższej Szkoły Ekologii i Zarządzania w Warszawie. W latach 1980-1983 był wykładowcą na Uniwersytecie w Mosulu (Irak), a przez ostatnich 10 lat związany z Uniwersytetem Zielonogórskim.

Profesor Z. Bać należał do nielicznych w kraju specjalistów i badaczy w dziedzinie interdyscyplinarnego projektowania i ochrony środowiska mieszkaniowego, co najlepiej odzwierciedla jego ciągle dążenie do poprawy wszelkich jego patologii. „Dlaczego jest tak, jak jest?” – takich ciągłych poszukiwań uczył swoich studentów.

Był autorem 45 prac naukowych opublikowanych w wydawnictwach profesjonalnych, a także jako materiały konferencyjne, studialne – krajowe i zagraniczne, autorem i współautorem 180 opracowań projektowych, (także poza granicami Polski), w tym 40 konkursowych. Przy wielu z nich współpracował z żoną, Elżbietą Król-Bać. Profesor wraz z zespołem, uzyskał między innymi I nagrodę za projekt Opery i Teatru Narodowego w Nowym Sadzie (była Jugosławia, dziś Serbia). Otrzymał także specjalne wyróżnienie w Japonii za projekt „Prefabrykowanego domu mieszkalnego przyszłości”. W sumie nagrody i wyróżnienia uzyskało 35 jego projektów, a 60 zrealizowano. Jego prace przyczyniły się do rozwoju Polskiej Szkoły Architektury, wzrostu jej znaczenia w kraju i za granicą. Przez lata prowadził działalność twórczą w Pracowni Studyjno-Projektowej „Habitat”.

Za dokonania naukowe, dydaktyczne i organizacyjne otrzymał wiele nagród przyznanych przez Senat, Rektora, Dziekana oraz Dyrektora Instytutu Architektury i Urbanistyki Politechniki Wrocławskiej, jak również Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego. Za wybitne osiągnięcia w projektowaniu architektonicznym otrzymał nagrodę III stopnia Komitetu Architektury i Urbanistyki (1969).

Prof. Z. Bać został odznaczony: Złotym Krzyżem Zasługi (1976), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1987), Medalem Edukacji Narodowej (2002), Medalem i Złotą Odznaką Politechniki Krakowskiej (2005). W 2014 r. za wybitne zasługi na rzecz ochrony ładu przestrzennego i rozwoju architektury został odznaczony Krzyżem Oficer-

skim Orderu Odrodzenia Polski przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego. Miał status Twórcy nadany przez Ministra Kultury i Sztuki (1980).

Swoim studentom pokazywał Świat. Był uczestnikiem i organizatorem wielu studialnych staży zagranicznych i konferencji: w Japonii MISAWA HOMES (1986), Niemczech – studium szkół (1990), Anglii (2001), Kanadzie, USA, Iraku, Syrii, Jordanii, Turcji, Grecji, Czechosłowacji, Finlandii, Szwecji, Danii, Włoszech, Austrii, Belgii, byłej Jugosławii, Francji, Hiszpanii i Rosji, Norwegii, Holandii, Izraelu i wielu innych.

Wypromował przeszło 250 prac dyplomowych (w tym 15 na Uniwersytecie w Mosulu), był promotorem 16 prac doktorskich, recenzentem 21 dysertacji, autorem 12 recenzji habilitacyjnych, 15 recenzji o nadanie tytułu profesora, 22 recenzji wydawniczych. Miał także zaszczyt opracować recenzje do nominacji na doktora honoris causa dla Profesora Jaime Lenera, Gubernatora Stanu Parana w Brazylii oraz dla Profesora Waltera Henna, niemieckiego uczonego i architekta (tytuły przyznano na Politechnice Krakowskiej), a także Profesora Stanisława Liszewskiego (tytuł nadano na Politechnice Łódzkiej).

Równoległe z pracą naukową i dydaktyczną Profesor Zbigniew Bać poświęcił się działalności organizacyjnej na swoim Wydziale, w komisjach i komitetach naukowych oraz w organizacjach zawodowych. Od 2005 r. pełnił funkcję Przewodniczącego Komitetu Architektury i Urbanistyki Polskiej Akademii Nauk. Był członkiem Serbskiej Akademii Architektury. Należał do Stowarzyszenia Architektów Polskich oraz do zawodowej Izby Architektów.

Profesor stworzył HABITATY. Był redaktorem rocznika oraz twórcą i organizatorem Szkoły Naukowej „HABITAT”. HABITAT jako nurt odnowy powstał we Wrocławiu (1984) i był próbą przeciwstawienia się niedoskonałościom programowym i ideowym osiedli wybudowanych w latach 60., 70. i 80.; protestem przeciwko „uracjonalnianiu współczesnych fikcji”, jakim w jego przekonaniu było projektowanie i wykonanie zespołów mieszkaniowych z wielkiej płyty. Pierwsze Seminarium HABITAT’85 określiło założenia ideowe dotyczące samej istoty HABITATU, czyli kreowania przestrzeni do życia człowieka, zapewniającej mu najkorzystniejsze warunki wszechstronnego rozwoju. W 2018 r. zorganizował jubileuszową, bo podsumowującą 30-letnią historię wydawnictw monograficznych międzynarodową konferencję „Habitat Theory – Contemporary Context”.

Swoją wiedzę przekazywał również studentom w Zielonej Górze. Przez lata organizował Letnie oraz Jesienne Szkoły Architektury dające sposobność praktycznego zastosowania wiedzy nabywanej podczas studiów, uwrażliwiające na potrzeby drugiego człowieka i dające ogromny zastrzyk pozytywnej energii na kolejne lata twórczej pracy.

WIADOMOŚCI WYDZIAŁOWE

Wydział
Artystyczny
Uniwersytetu
Zielonogórskiego

Instytut Sztuk
Wizualnych
UZ

RYSZARD WOŹNIAK *HYBRIS*

HYBRIS – pomysł wystawy odwołuje się do tacińskiego pojęcia będącego prawdopodobnym źródłostwem dla słowa: HYBRYDA.

Hybrydy to postaci niejednorodne pod względem pochodzenia i genetycznej budowy, które wyglądają i zachowują

się w sposób odbiegający od przyjętej i powszechnie rozumianej normy. W różnych kulturach hybrydy to pośrednicy między światem bogów i ludzi. Prezentowane prace nieco przewrotnie rolę hybryd nadają meblom i kwiatom. Chciałem sprawić by te dwa symbole, nowożytniej, europejskiej i mieszczańskiej kultury ujawniły niepokojący i krytyczny potencjał.

RYSZARD WOŹNIAK
MALARZ, AUTOR TEKSTÓW, PEDAGOG

1976-1981 - studiował malarstwo w warszawskiej ASP, w pracowni profesora Stefana Gierowskiego.

1982-1992 - współtworzył formację artystyczną GRUPPA.

1993-1994 - współorganizował i współprowadził (z J. Modzelewskim i M. Sobczykiem) prywatną szkołę pomaturalną w Warszawie o nazwie Szkoła Sztuki.

1995-2000 - współdziałał w Stowarzyszeniu KRAAA (Kolektywny Ruch Animacji Aktywności Artystycznej) i w powołaniu Galerii PWW (Pracownia Wolnego Wyboru) w Zielonej Górze.

Od 1992 roku prowadzi dyplomującą pracownię malarstwa na Uniwersytecie Zielonogórskim gdzie jest zatrudniony na stanowisku profesora. Jest autorem koncepcji: „Sztuka sprzeciwu” oraz koncepcji „Sztuka podziwu”, laureatem nagród w dziedzinie sztuk plastycznych, autorem unikalnej polichromii w cerkwi neounickiej w Kostomłotach nad Bugiem. Prace malarskie Ryszarda Woźniaka znajdują się w prestiżowych kolekcjach państwowych i w ważnych zbiorach prywatnych.

Adres strony internetowej:
www.ryszardwozniak.com

WYSTAWY, AKCJE I REALIZACJE INDYWIDUALNE (WYBÓR)

1984, *Szalony młotek*, Pracownia Dziekanka, Warszawa
1988, *Ślepy otówek*, Manhattan, Nowy York
1995, *Egocentryczny manipulator*, Galeria DAP, Warszawa
1998, *Wiara i praca*, Galeria BWA, Zielona Góra
2003, *Entuzjazm sztuki*, Galeria Awangarda BWA, Wrocław
2008, *Grand Reserva*, Galeria Studio PKIN, Warszawa
2009/2010, *Plądrografia*, Galeria Appendix 2, Warszawa
2012, *Kunst Die Ich Liebe*, Museum Junge Kunst, Frankfurt(Oder), Niemcy
2015, *Rozbij czaszkę*, Galeria BWA Miejski Ośrodek Sztuki, Gorzów Wielkopolski
2018, *Tak dla Nie. Obrazy nie pokazywane*. Muzeum Ziemi Lubuskiej, Zielona Góra

WYSTAWY ZBIOROWE (WYBÓR)

1983, *Las, góra a nad górą chmura*, Pracownia Dziekanka, Warszawa
1987, *Kuda Gierman. Künstlergruppen zeigen Gruppenkunstwerke*, Halle K-18, Kassel
1987, *Realizm radykalny. Abstrakcja konkretna*. Sztuka drugiej połowy lat 80-tych, Muzeum Narodowe, Warszawa
1988, *Polish Realities. New Art from Poland*, Third Eye Centre, Glasgow, Szkocja

RYSZARD WOŹNIAK, DRABINKA HENRIEGO, 1989, OLEJ NA PŁÓTNIE, 140X180 CM

RYSZARD WOŹNIAK, NA ZEWNĄTRZ, 1990, OLEJ NA PŁÓTNIE, 140X180 CM

RYSZARD WOŹNIAK, HYBRIS, 1990, OLEJ NA PŁÓTNIE, 140X180 CM

1991, *Doppelte Identität. Polnische Kunst zu Beginn der neunziger Jahre*, Landesmuseum, Wiesbaden, Niemcy
 1992, *Gruppa 1982-1992*, Narodowa Galeria Sztuki Zachęta, Warszawa
 1994, *Inspiracje Biblią we współczesnym malarstwie polskim*, Muzeum Narodowe, Pałac Opatów, Gdańsk
 2000, *Die vier Jahreszeiten. Polskie malarstwo pejzażowe od połowy XVIII wieku do chwili obecnej*, Schirn Kunsthalle Frankfurt nad Menem, Niemcy
 2001, *Irreligia, Morfologia nie-sakrum w dwudziestowiecznej sztuce polskiej*, Atelier 340, Bruksela, Belgia
 2006, *W Polsce, czyli gdzie*, CSW, Zamek Ujazdowski, Warszawa
 2008, *Republika bananowa. Ekspresja lat osiemdziesiątych*, Wałbrzyska Galeria Sztuki, BWA Zamek Książ
 2011, *THYMOS. Sztuka gniewu 1900-2010*, Centrum Sztuki Współczesnej Znaki Czasu, Toruń
 2016, *„Ogrody, Garten”*, Niemcy, Galeria Fundacji Księża Pucklera, Bad Muskau

PRACE W INSTYTUCJONALNYCH ZBIORACH PUBLICZNYCH:

Muzeum Narodowe w Warszawie
 Narodowa Galeria Sztuki Zachęta
 Muzeum Narodowe w Krakowie
 Muzeum Sztuki w Łodzi

Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie
 Muzeum Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie
 Muzeum im. L. Wyczółkowskiego w Bydgoszczy
 Muzeum Śląskie w Katowicach
 Muzeum Górnośląskie w Bytomiu
 Muzeum Sztuki Współczesnej w Radomiu
 Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze
 Muzej Mimara, Zagrzeb
 Szczecińska Zachęta Sztuki Współczesnej
 Lubuska Zachęta Sztuki Współczesnej
 Kolekcja Galerii Studio, PKiN, Warszawa

ORAZ W INSTYTUCJONALNYCH KOLEKCJACH PRYWATNYCH:

Kancelaria WG&M,
 Fundacja Egit,
 Kolekcja Banku BPH,
 Fundacja Sztuki Polskiej ING,
 Fundacja Rodziny Staraków,
 Fundacja Rodziny Jerke

WYSTAWA INDYWIDUALNA KOŁO ZAMKNIĘTE, ANNA OWSIAN

20 grudnia 2020 r. w Folwarku Edwardowo w Poznaniu rozpoczęła się indywidualna wystawa *KOŁO zamknięte*.

Ekspozycja została zaaranżowana w studiu fotograficznym Folwarku co pozwoliło na wyeksponowanie kombinatorycznych możliwości poszczególnych obiektów.

Trzy ruchome bryły dały możliwość dynamicznej aranżacji studia - zapraszały widzów do zabawy FORMĄ. Multiplikowane prostopadłością uzupełnione zostały zwierzęcymi nadrukami oraz materiałem recyklingowym będącym tapicerką w meblu. Wymiana „obrazu” to główna zaleta multifunkcyjnych obiektów.

W indywidualnej, pandemicznej, małej przestrzeni meble pozwalają na otaczanie się nimi poprzez budowanie układów dostosowanych do naszych potrzeb. Spełniają nasze oczekiwania jako funkcjonalny mebel we wnętrzu, ale również pozwalają na powrót do przeszłości, do wyjścia na zewnątrz...

Wystawa była czynna do 17 stycznia 2021 r.

ALICJA LEWICKA-SZCZEGÓŁA, „ŁĄKA”, 2020, FOT. SYLWIA ERBERT-HOJA

ALICJA LEWICKA-SZCZEGÓŁA, „LEĆ” (FRAGMENT), 2020, FOT. SYLWIA ERBERT-HOJA

MARTWA NATURA ALICJI LEWICKIEJ-SZCZEGÓŁY W MBWA W LESZNI 22.01-27.02.2021

W Galerii Miejskiego Biura Wystaw Artystycznych w Lesznie trwa wystawa Alicji Lewickiej-Szczegóły pt. *Martwa natura*. Pierwszą jej prezentację - latem 2020 roku - zielonogórzanie mogli zobaczyć w miejscowym BWA. Otwarcie wystawy w Lesznie miało charakter online ze względu na okres pandemii, obecnie - aż do końca lutego - wystawa jest już udostępniona dla widzów.

Prezentację tworzy zbiór ośmiu obiektów i instalacji zrealizowanych w ubiegłym roku. Wyjątek stanowi praca *Epi-fyty*, która uruchomiła koncepcję wystawy.

Tym razem jako komentarz zamieszczamy fragment tekstu Marty Czyż dotyczący tytułowego aspektu wystawy.

(...) Bardzo jasno na wystawie zostały określone ramy hasel „martwa” oraz „natura”. To, co jest rzeczywiście naturą jest już faktycznie martwe (tak jak wianek i choinka). Cała reszta wpisuje się w hasło „martwa” i została ona określona bardzo celowo. Kiedy spytałam autorkę o wykorzystanie w całej wystawie prawdziwych roślin od-

parła na to bardzo racjonalnie, zdając sobie sprawę, że wykorzystując prawdziwe rośliny nie byłaby w stanie emocjonalnie poradzić sobie z opresją, jaką by na nie zastosowała. Dlaczego? Wystarczy przeczytać kilka tekstów Urszuli Zajączkowskiej - botaniczki, poetki i artystki video, która w wielu swoich esejach krytykowała artystów i artystki za to, że w bezmyślny sposób włączają rośliny w świat swojej wystawy. Tak rzeczywiście jest. Rośliny potrzebują oddechu i światła, otwartej przestrzeni. Zamykając ją w galerii przeczmy ideom, które idą za pracami. Lewicka jest tego zupełnie świadoma. Świat martwy wprowadza rośliny, którym już nie jest w stanie pomóc, ale korzysta z nich jako ready made do pokazania w pracach zawierających ideę pamięci i odcisku historii. Cała reszta to świat roślin sztucznych.(...) *Martwa natura* w tytule wystawy nawiązuje do pojęcia rozumianego dwojako: jako zatrzymanie życia, spowolnienie, ale też trzymanie w kompozycyjnych ryzach.

Alicja Lewicka-Szczegóła *Martwa natura*
facebook.com/MBWALeszno
YouTube: Mbwa Leszno
Wystawa czynna do 27 lutego 2021
Galeria MBWA
Leszno, ul. Leszczyńskich 5

LOT IKARA WYSTAWA DEDYKOWANA ZENONOWI POLUSOWI GALERIA BWA, ZIELONA GÓRA WRZESIEŃ 2020

KURATORZY WYSTAWY:
MAGDALENA GRYSKA
WOJCIECH KOZŁOWSKI

Lot Ikara to wystawa poświęcona pamięci Zenona Polusa (1953-2013), artysty i organizatora życia kulturalnego Zielonej Góry. Trudno przecenić jego dorobek, jeśli wziąć pod uwagę, że był on współtwórcą Instytutu Sztuk Wizualnych UZ. Miejsca, które od 1992 r. wykształciło wielu znanych dziś plastyków. Współtworzył i był wieloletnim kuratorem Biennale Sztuki Nowej (1985-1996), wybitnym twórcą, autorem licznych rzeźb, obrazów, instalacji, grafik, rysunków, projektów, wykładowca akademickim.

FOT.
MAREK LALKO

Wystawa była prezentacją różnorodnych postaw artystycznych - jego przyjaciele, znajomi, współpracownicy i wychowankowie pokazali prace czasem ściśle związane ze swoimi relacjami z Polusem, a czasem swobodnie odnoszące się do jego twórczości, osoby, biografii. Ten hommage dla Zenona Polusa był przypomnieniem człowieka, bez którego nie miałaby miejsca kontynuacja idei Złotego Grona i Biennale Sztuki Nowej - przekrojowych wystaw poświęconych sztukom wizualnym w Zielonej Górze. *Lot Ikara* odby-

FOT. MAREK LALKO

FOT. MAREK LALKO

FOT. MAREK LALKO

FOT. MAREK LALKO

FOT. MAREK LALIKO

wał się jako część Biennale Zielona Góra, nowej wspólnej inicjatywy Uniwersytetu Zielonogórskiego, galerii BWA, Muzeum Ziemi Lubuskiej, Fundacji Salony, przy wsparciu finansowym Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Miasta Zielona Góra.

Zenon Polus urodził się w Zielonej Górze i po studiach na PWSSP w Poznaniu (1982 r.) wrócił do rodzinnego miasta. Jego powrót stał się początkiem blisko trzydziestoletniej aktywnej działalności artystycznej, organizatorskiej i pedagogicznej. Był pomysłodawcą, współorganizatorem i kuratorem sześciu edycji Biennale Sztuki Nowej (1985-1996). W latach 1990-1991 był konsultantem do spraw utworzenia Instytutu Wychowania Plastycznego (obecnie Instytut Sztuk Wizualnych) Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Zielonej Górze (obecnie Uniwersytet Zielonogórski). Współtworzył Wydział Artystyczny UZ. Był autorem ok. 30 wystaw indywidualnych i brał udział w ponad 100 wystawach zbiorowych. W latach 80. współpracował z galerią „po”, prowadzona

przez Leszka Krutulskiego i Wojciecha Kozłowskiego przy BWA w Zielonej Górze. W latach 2003-2010 współprowadził Galerię Stara Winiarnia w Zielonej Górze. Ostatnią jego inicjatywą było powołanie w 2008 r. Galerii Uniwersyteckiej Rektorat, której był kuratorem.

Zaproszeni artyści:

Zofia Adamiak, Joanna Adamczewska, Mirosław Bałka, Andrzej Bembenek, Agnieszka Błędowska, Andrzej Bobrowski, Joanna Cybichowska-Głuszek, Radek Czarowski, Jacek Dłużewski, Jarosław Dzieścielewski, Stefan Ficner, Magdalena Gryska, Paweł Janczaruk, Michał Jankowski, Jarek Jeschke, Helena Kardasz, Anna Kraśko, Dorota Komar-Zmyślony, Paulina Komorowska-Birger, Stanisław Korytko, Marek Lalko, Alicja Lewicka-Szczegółka, Tomasz Sikorski, Karolina Spiak, Marian Stępak, Karolina Wiktor, Tomasz Wilmański, Ryszard Woźniak.

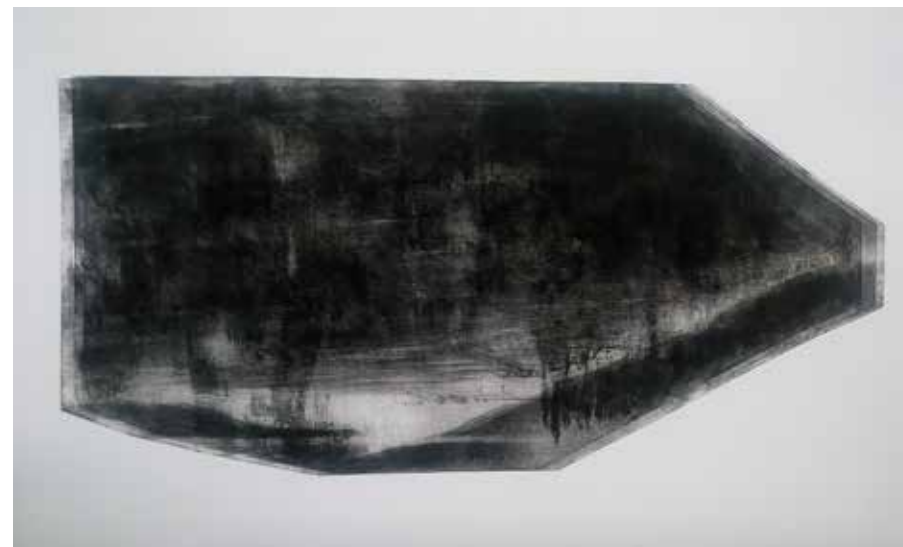
narodowe Triennale Grafiki w Krakowie, a koordynatorem programu na Wydziale Artystycznym jest prof. Piotr Szurek.

Aktualna edycja prezentowała dyplomy zrealizowane w 2019 r. Pokazano w niej prace 31 autorek i autorów z 10 uczelni i wydziałów artystycznych w Polsce. Wydział Artystyczny Uniwersytetu Zielonogórskiego reprezentowały trzy twórcynie - absolwentki kierunku *grafika* Instytutu Sztuk Wizualnych: Paulina Kłos, Anita Łęcka i Irena Szymańska.

Dyplom **Pauliny Kłos** pt. *Lacuna. Ruchoma książka* powstał w Pracowni Grafiki Projektowej dr. Piotra Czecha.

NAJLEPSZY DYPLOM – GRAFIKA. UCZEŃ I JEGO PROMOTOR 2019

Program pt. Najlepszy Dyplom - Grafika - to ogólnopolski, prestiżowy przegląd wyróżnionych prac dyplomowych, powstałych w pracowniach grafiki uczelni i wydziałów artystycznych. Jego organizatorem jest Stowarzyszenie Między-

IRENA SZYMAŃSKA, „IDĘ...”, 2019

PAULINA KŁOS, „LACUNA. RUCHOMA KSIĄŻKA”, 2019, KADR Z PREZENTACJI PROJEKTU KSIĄŻKI

ANITA ŁĘCKA, „POMIĘDZY-REALNO-STAN”, 2019

Jest to projekt unikatowej, rozkładanej książki, w której ruchome ilustracje zostały wykonane w technice kolażu połączonego z rysunkiem. Słowo „lacuna” pochodzi z łaciny i oznacza „lukę”. Z tego terminu wywodzi się również pojęcie luki leksykalnej. Inspiracją do powstania pracy była nieprzetłumaczalność wyrazów funkcjonujących w innych językach, np. *ikigai* (jap.) - pozwolenie sobie na powód do życia, „kwitnienie”, wstanie o poranku; *gattara* (wł.) - kobieta, która poświęca swoje życie opiece nad bezdomnymi kotami. W twórczości Pauliny ważne jest zabieranie głosu w kwestiach równouprawnienia, ciałopozytywności czy ekologii. Jej prace można zobaczyć na stronie internetowej <https://www.behance.net/linkaklos>

Anita Łęcka zrealizowała dyplom w Pracowni Sitodruku prof. Andrzeja Bobrowskiego. Cykl dwunastu barwnych grafik zatytułowany *Pomiędzy-realno-stan* inspirowany jest atmosferą snów i językiem absurdu, który wykorzystuje wizualizując złożone w formie i interakcjach sytuacje i fantastyczne postaci. W swoim warsztacie twórczym Anita chętnie posługuje się mocnymi konturami, skondensowanymi kropkami i liniami w połączeniu z plamami o mocnym zabarwieniu. *Każdy sitodruk przechodził etapy deformacji, aż do osiągnięcia momentu, w którym stawał się on wizualizacją bliską psychodelicznej wizji świata. Przedstawione obrazy wypełnione są imaginacjami, które przerysowują rzeczywistość. Realność i pozorność to przeciwstawne ze sobą zjawiska, które się w nich przeplatają.*

Irena Szymańska zrealizowała swój dyplom pt. *Idę...* w Pracowni Wkłęśtodruku i Wypukłodruku - pod kierunkiem prof. Piotra Szurka. Jest to seria monochromatycznych grafik, które - jak określa autorka - są wyrazem emocji, jakie towarzyszą procesowi tworzenia: - *Każda grafika ilustruje inny stan emocjonalny. Pomysł na serię graficzną narodził się z wewnętrznej potrzeby odkrycia siebie i obrania kierunku we własnej, świadomej twórczości. Jest to zarówno analiza i spowiedź artystyczna. Artystka używa starych matryc symbolicznie odnosząc się do przeszłości/wczesniejszych realizacji. Poszczególne prace nie posiadają tytułów - występują jako zbiór. Całość cyklu ma charakter biograficzny.*

Galerię prac, biogramy i teksty autorskie wszystkich wyróżnionych twórczyń i twórców można zobaczyć na stronie internetowej Stowarzyszenia Międzynarodowe Triennale Grafiki w Krakowie <http://www.dyplomy.triennial.cracow.pl/>

Dziękujemy Rektorowi UZ prof. dr. hab. Wojciechowi Strzyżewskiemu za wsparcie finansowe uczestnictwa reprezentantek Wydziału Artystycznego w Programie Najlepszy Dyplom - Grafika.

al

UKIERUNKOWANE NA KREATYWNOŚĆ

Przykłady działalności studentek, przewodniczących kół naukowych i ich ostatnie prezentacje na wystawie w Galerii aj-aj i w przestrzeni plenerowej Instytutu Sztuk Wizualnych.

Często wybór kierunków oferowanych przez Wydział Artystyczny UZ prowadzi do spełnienia się w zawodzie z pasją. Agnieszka Gandurska, absolwentka kierunku *grafika*, dyplom obroniła w Pracowni Sitodruku pod kierunkiem profesora Andrzeja Bobrowskiego. Aktualnie doskonale umiętności projektowe na kierunku *architektura wnętrz*. Agnieszka przewodniczy Kołu Naukowemu *Kwadrat* i w tym roku, we współpracy z Kołem Naukowym Studentów *Kołem Projektowym UZ*, dołączyła do zespołu projektu *PETarda Design*, którego celem jest rozwijanie i promocja wzorniczych form z filców PET. Ekologiczny materiał ma być wykorzystywany dla poprawy akustycznej i komfortu wewnątrz. Zespół otrzymał wsparcie dzięki wygranej w konkursie „Klakson dla innowacji”, ogłoszonym przez Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii UZ. Przez pół roku we współpracy z partnerem zewnętrznym, firmą *abiLine* i pod kierunkiem opiekunek kół naukowych - Joanny Legierskiej-Dutczak i Maryny Mazur, studentki mają szansę w swoich koncepcjach wykorzystywać najnowsze technologie obróbki materiałowej i druku.

W zespole „PETarda” pracuje także **Paula Jarosz**, przewodnicząca „Koła Projektowego” UZ. Projekty Pauli zyskały już nagrody. Między innymi jej projekt siedziska cie-

szył się ogromnym zainteresowaniem na targach 4Design Days 2020 w katowickim Spodku. Projekt przygotowany we współpracy z partnerem zewnętrznym - firmą *Anmet* - uwzględniał trwałość tworzyw pozyskanych z utylizowanych turbin wiatrowych. Paula ujęła komisję pomysłem na wykonanie zaskakującego - zadaszzonego - siedziska wykorzystując elementy z łopat turbin wiatrowej. Projekt badawczy i konkurs koordynowała dr Anna Owsian-Matyja. Pierwszy z prototypów jej projektu stanął w ogrodzie Instytutu Sztuk Wizualnych przy ul. Wiśniowej 10 w Zielonej Górze. Kolejny był najczęściej fotografowanym obiektem na stoisku ISW na 4Design Days.

Paula Jarosz w ramach projektowej pracy licencjackiej na kierunku *architektura wnętrz* zaproponowała koncepcję *Adaptacji budynku dawnego banku w Kożuchowie na restaurację i pokoje hotelowe*. Projekt dyplomowy opracowała pod kierunkiem dr hab. Agnieszki Meller-Kawy. Obecnie Paula studiuje na II roku *architektury*.

Na rozwój twórczy mają wpływ wybory artystycznych ścieżek. **Agnieszka Gandurska** oprócz projektów niezwykle świadomie kształtuje swoje propozycje artystycznej grafiki warsztatowej. Praca dyplomowa pt. *Filtr* opowiada o odmiennej, wykreowanej, zastępczej rzeczywistości. Porusza problem wpływu mediów na strukturę osobowości człowieka. Mówi o tym, jak ważne źródło wiedzy o świecie stanowią media dla współczesnego człowieka, często ważniejsze niż kontakty i doświadczenia bezpośrednie. W tym właśnie znaczeniu są nieodzownym elementem życia społecznego. Media są nie tylko odzwierciedleniem rzeczywistości, ale kreują ją i tworzą jej imitację. Tworzą rzeczywistość, której wytworem jest kultura upozorowana, gdzie rzeczywistość społeczna miesza się z medialną do granic rozpoznawalności, co może prowadzić do zaburzeń osobo-

STUDENTKA PAULA JAROSZ NA SIEDZISKU WYKONANYM JAKO PROTOTYP WE WSPÓŁPRACY Z FIRMĄ ANMET. MEBL PREZENTOWANY JEST W PRZESTRZENI PLENEROWEJ NA TERENIE INSTYTUTU SZTUK WIZUALNYCH UZ PRZY UL. WIŚNIOWEJ 10

PROJEKT KONKURSOWY Koncepcji Pauli Jarosz, wykorzystujący materiał z turbin wiatrowej

AGNIESZKA GANDURSKA NA TLE PRAC WYSTAWY INDYWIDUALNEJ PT. „FILTR” ORAZ JEJ PRACE PREZENTOWANE W GALERII AJ-AJ PRZY UL. WIŚNIOWEJ 10 W ZIELONEJ GÓRZE

AGNIESZKA GANDURSKA PRACA Z WYSTAWY INDYWIDUALNEJ PT. „FILTR”

wości. Dochodzi do rozbieżności pomiędzy „własnym ja” i „ja idealnym” (wyobrażonym).

Z końcem 2020 r. Agnieszka Gandurska wystawiła swoje prace graficzne na indywidualnej wystawie zatytułowanej *Filtr* w Galerii aj-aj w Zielonej Górze, którą prezentujemy na zdjęciach.

A na początku 2020 r. mogliśmy obejrzeć jej prace w ramach wystawy fotografii pt. *Kurtyna*, w Galerii NA DOLE w budynku ISW.

Dodajmy, że Agnieszka i Paula pracują już na zlecenia w branży wnętrzarskiej i projektowej. Oprócz kreatywności zarażają entuzjazmem w podejmowanych działaniach, współorganizując kiermasze studenckie i korzystając z wyjazdów badawczych, czy otwartych wykładów.

Czasem plany na przyszłość zaczynają się od pasji związanych ze sztuką, multimediami, malarstwem lub designem, a kończą na pracy w przeróżnych branżach kreatywnych. Studia z pasją, podejmowanie kreatywnych zadań, zachęca do kolejnych wyzwań i do twórczego rozwiązywania problemów, tak cennego na rynku pracy. Instytut Sztuk Wizualnych Uniwersytetu Zielonogórskiego kształci na kierunkach: *architektura wnętrz*, *grafika*, *sztuki wizualne* i *malarstwo*. Na każdym z nich studenci rozwijają swoje talenty poprzez praktyczne zadania i przede wszystkim twórcze doskonalenie umiejętności.

Joanna Legierska-Dutczak

WYDZIAŁ BUDOWNICTWA, ARCHITEKTURY I INŻYNIERII ŚRODOWISKA

LABORATORIUM INSTYTUTU BUDOWNICTWA UZ NA PRZEŁOMIE 2020/21

Właściwie tytuł tego tekstu miał być nieco inny, mianowicie *Laboratorium Instytutu Budownictwa w czasie pandemii*, ale pomimo, a może ponieważ, że jest to bardzo trudny okres w życiu całego społeczeństwa, w tym społeczności naszej Uczelni, postanowiłem, że będzie inny. A przecież akurat na przetomie lat 2020/2021 dzieją się wokół nas bardzo ważne rzeczy, z których chyba najważniejszym wydarzeniem będzie Jubileusz 20-lecia Uniwersytetu Zielonogórskiego, który obchodzić będziemy 7 czerwca 2021 r. Właśnie w tym dniu, ale w roku 2001, Sejm stosowną uchwałą powołał Uniwersytet Zielonogórski. I właśnie z tej okazji nasza Uczelnia ogłasza konkurs projektowy na mural upamiętniający jej 20. urodziny. W konkursie tym mogą wziąć udział studenci wszystkich kierunków studiów, w tym uczestnicy studiów doktoranckich, a nagrodzone projekty mają być zrealizowane w postaci murali na wybranych obiektach Uniwersytetu. Mamy nadzieję, że wśród autorów nagrodzonych prac znajdują

się również studenci Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska.

Ubiegły rok, a właściwie jego druga połowa, zaznaczył się także istotnymi zmianami na szczeblach władz ogólnouczelnianych i wydziałowych. Nasza koleżanka dr hab. inż. **Maria Mrówczyńska**, prof. UZ objęła zaszczytną funkcję Prorektora ds. Współpracy z Gospodarką. Chyba pierwszy raz w historii zdarzyło się, że prawie wszystkie (oprócz jednego - dr inż. Gerarda Brysia, Zastępcy Dyrektora Instytutu Budownictwa) stanowiska we władzach Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska UZ przypadły paniom. I tak dziekanem Wydziału jest dr hab. inż. **Anna Bazan-Krzywoszańska**, prof. UZ natomiast prodziekanem dr inż. **Krystyna Urbańska**. Dyrektorem Instytutu Budownictwa została dr hab. inż. **Beata Nowogońska**, prof. UZ, dyrektorem Instytutu Architektury i Urbanistyki jest dr hab. inż. arch. **Marta Skiba**, prof. UZ, a zastępcą dyrektora - dr inż. arch. **Alicja Maciejko**, oraz dyrektorem Instytutu Inżynierii Środowiska - dr hab. inż. **Sylwia Myszograj**, prof. UZ, a zastępcą dyrektora - dr inż. **Ewelina Płuciennik-Koropczuk**. To wspaniale, przecież nauka jest też rodzaju żeńskiego i do tego najpiękniejszą z dziedzin danych człowiekowi.

A u nas, w Laboratorium Instytutu Budownictwa również nastąpiła istotna zmiana. Długoletnia kierownik Labora-

torium, mgr inż. **Halina Jasik** przeszła na zasłużoną emeryturę, natomiast pełniącą obowiązki kierownika Laboratorium została dr inż. **Małgorzata Śliwa**. Halina Jasik pełniła służbę na stanowisku kierownika Laboratorium od listopada 2007 r. Należy wspomnieć, że w tymże 2007 r. został oddany do użytku nowy budynek dydaktyczny A-8, w którym znalazło siedzibę również nasze Laboratorium. Halina Jasik przez te kilkanaście lat dała się poznać jako osoba kompetentna w wypełnianiu swych zadań na stanowisku kierowniczym, wymagająca dla personelu technicznego, a przy tym niezwykle uczynna i przyjazna dla kolegów z innych jednostek organizacyjnych Instytutu i Wydziału. Wytworzyła wokół siebie niezwykle auro serdeczności, dlatego liczni goście dobrze czuli się w jej gabinecie, że wymienię tu, chociażby emerytowanego już Profesora Tadeusza Bilińskiego, który - był taki czas - że odwiedzał ją przynajmniej raz w tygodniu.

Następczyni mgr inż. Haliny Jasik, dr inż. **Małgorzata Śliwa**, ukończyła studia magisterskie na naszym Wydziale w roku 2014. Po studiach zatrudniła się na Wydziale Mechanicznym UZ w Instytucie Inżynierii Mechanicznej Katedry Informatyki i Automatyzacji Produkcji. I tutaj w maju 2018 roku obroniła rozprawę doktorską na temat „*Modelowanie procesu eksternalizacji wiedzy technicznej dla udziału badawczo-rozwojowego*” pod kierunkiem dr hab. inż. **Justyny Patalas-Maliszewskiej**, prof. UZ. Anaż w laboratorium Instytutu Budownictwa UZ jest dla niej zatrudnieniem dodatkowym. Nie mniej i przy współdziałaniu z Haliną Jasik, rozpoczęły się zakrojone na szeroką skalę prace związane między innymi z uporządkowaniem stanu posiadania laboratorium. Wytypowano na przykład do złomowania kilkanaście urządzeń, które już dawno przestały pełnić swoje funkcje, a to z uwagi na zły stan techniczny, awaryjność czy brak korelacji ze współczesnymi normami technicznymi. Ale na ich miejsce już wchodzi nowe. I tak na przykład w połowie stycznia starą tarczę Boehme'go wyprodukowaną w latach 60. XX wieku, zastąpiła nowoczesna maszyna do badania ścieralności wyrobów betonowych i ceramicznych spełniająca obecnie obowiązujące normatywy.

Pomimo pustych korytarzy w budynku A-8, podobnie zresztą, jak i w innych obiektach Uczelni, co wynika z panujących obostrzeń związanych z pandemią Covid-19, Laboratorium Instytutu Budownictwa pracuje. W kontynuacji realizowane są badania własne pracowników naukowych Wydziału oraz badania na rzecz różnych podmiotów pozauczelnianych. Musimy wierzyć w to, że ten czas pandemii kiedyś się skończy, że korytarze i sale wykładowe naszej Uczelni znów zapętnią się gwarną radością młodych ludzi, studentów, że nasi pracownicy będą mogli prezentować swoje osiągnięcia na wspaniałych konferencjach, które będą, jak niegdyś, odbywały się w jej murach. Tak będzie.

Marek Dankowski

FOT. MAMERT JANION

FOT. MAMERT JANION

SZKOLENIE AUDYTORÓW BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO

Uniwersytet Zielonogórski, jako jedna z trzech uczelni w Polsce, kształci specjalistów Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego. Jesienią 2020 r. Zakład Dróg, Mostów i Kolei Uniwersytetu Zielonogórskiego przeprowadził już po raz szósty Szkolenie Okresowe Audytorów Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego. W szkoleniu wzięło udział

14 uczestników z całego kraju. Obowiązujące obostrzenia nie pozwoliły na przeprowadzenie zajęć w formie tradycyjnej, dlatego całe szkolenie miało formę e-learningu z wykorzystaniem platformy do wideokonferencji. Zajęcia poprowadzili pracownicy UZ - prof. Adam Wysokowski i dr Artur Juszczyk oraz uznani zewnętrzni specjaliści bezpieczeństwa ruchu drogowego. Wszyscy uczestnicy ukończyli szkolenie z wynikiem pozytywnym i otrzymali zaświadczenia, niezbędne do przedłożenia ważności certyfikatów Audytorów Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego przez Ministra Infrastruktury

dr inż. Artur Juszczyk - Kierownik Kursu BRD

WYDZIAŁ MATEMATYKI, INFORMATYKI I EKONOMETRII

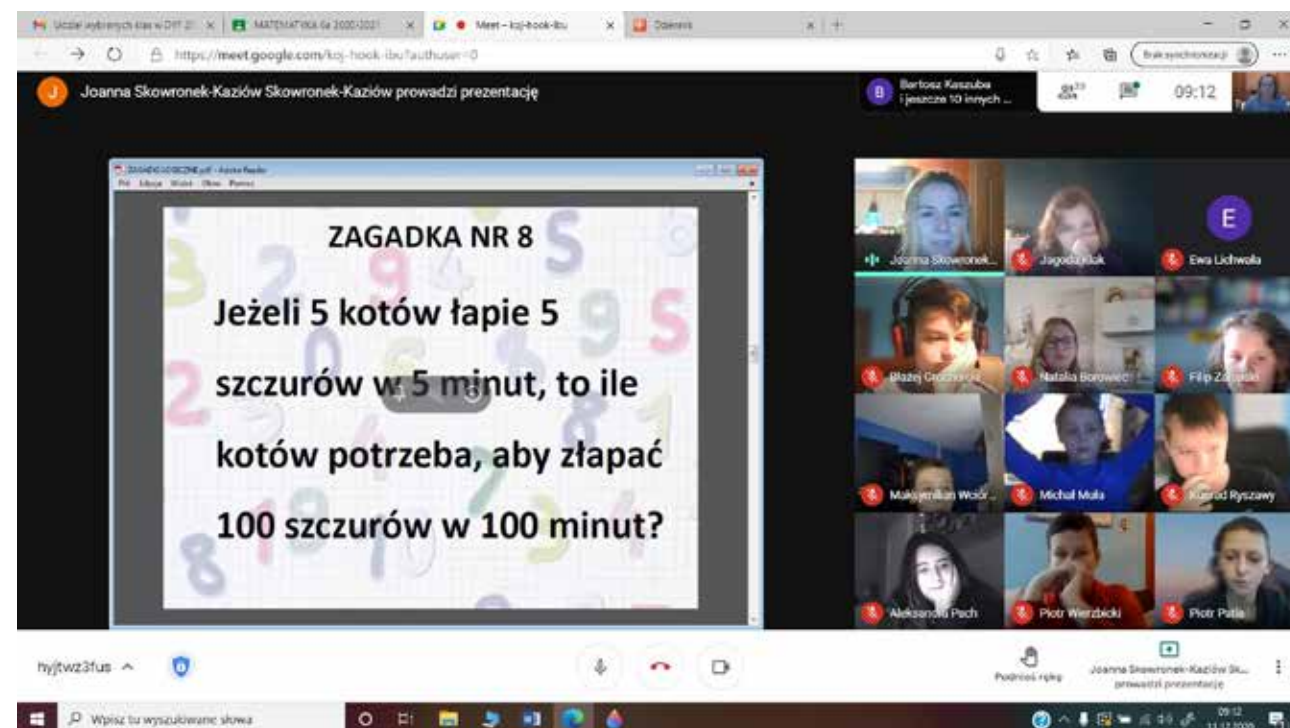
WIRTUALNE SPOTKANIE Z MATEMATYKĄ

WARSZTATY DLA UCZNIÓW
ZE SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 1 W SZPROTAWIE
POTYCZKI MATEMATYCZNE

Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii Uniwersytetu Zielonogórskiego, w ramach Porozumienia o Współpracy ze Szkołą Podstawową nr 1 w Szprotawie, zorganizował 11 grudnia 2020r. warsztaty matematyczne dla utalentowanych matematycznie uczniów.

Zdalne potyczki matematyczne *Dziewczyny kontra chłopaki* z użyciem programu Google Meet poprowadziła dr Joanna Skowronek-Kaziów, która koordynuje realizację porozumienia ze strony Uczelni. Ze strony Szkoły koordynatorem jest mgr Dorota Semenowicz. Sześćdziesięcioletnia już współpraca ma za zadanie rozbudzić w uczniach pasję do matematyki z nadzieją, że w przyszłości zaowocuje to chęcią studiowania nauk matematycznych na Uniwersytecie Zielonogórskim.

Kolejne warsztaty w marcu 2021!

WYDZIAŁ NAUK BIOLOGICZNYCH

NOC BIOLOGÓW 2021

Tegoroczna, 10. edycja Nocy Biologów miała charakter nietypowy. Niestety, z powodu trwającej epidemii Covid-19, w piątkowy wieczór 8 stycznia 2021 r. nie mogliśmy zaprosić w nasze progi gości, którzy tak licznie odwiedzali Wydział Nauk Biologicznych w poprzednich latach. W zamian zaproponowaliśmy szereg wydarzeń on-line, w których można było uczestniczyć, nie wychodząc z domu. Korzystając z możliwości, jakie daje przekaz internetowy, zaoferowaliśmy możliwość obejrzenia filmu, wystąpienia wykładów oraz wzięcia udziału w pokazach i warsztatach on-line, odbywających się w czasie rzeczywistym.

Film pod tytułem *Radon - zabija i leczy*, przygotowany przez dr Agnieszkę Mirończuk i dr Iwonę Sergiel z katedry Biotechnologii Wydziału Nauk Biologicznych przybliżał wiedzę na temat radonu, naturalnie występującego promieniotwórczego gazu szlachetnego, który powstaje w wyniku przemiany promieniotwórczej radu. Wiedza na temat radonu i jego wpływie na nasze zdrowie jest bardzo ważna, a monitoring radonu w pomieszczeniach codziennego użytku staje się coraz bardziej powszechny. Film zawierał próbę odpowiedzi na pytania: Jak radon wpływa na nasze zdrowie? Jak dostaje się do pomieszczeń? Jak zmierzyć stężenie radonu?

Odbyło się też pięć wykładów on-line: *Ciemna strona światła – jak i dlaczego zanieczyszczenie światłem wpływa na rośliny*, *T jak Tytus. Opowieść o Królu Tatr*, *Życie rodzinne borsuków*, *Bakterie w służbie człowieka - zastosowania w farmacji i medycynie* oraz *Zdrowie zaczyna się w brzuchu*. Pierwszy wykład, zatytułowany *Ciemna strona*

światła - jak i dlaczego zanieczyszczenie światłem wpływa na rośliny, wygłosił dr Dmytro Iakushenko z Katedry Botaniki i Ekologii. Masowe zanieczyszczenie środowiska dodatkowym światłem sztucznego pochodzenia jest problemem, który ludzkość dopiero niedawno sobie uświadomiła. Dodatkowe porcje światła, pojawiające się o niewłaściwej porze, nie tylko zaburzają rytmy funkcjonowania człowieka i zwierząt, ale też wpływają na rośliny. Właśnie te mniej oczywiste, ale dalekosiężne skutki zanieczyszczenia światłem były przedmiotem omówienia podczas wykładu. Wykład pod tytułem *T jak Tytus. Opowieść o Królu Tatr* przygotowali dr Marcin Warchałowski, obecnie pracownik Muzeum Tatrzańskiego w Zakopanem oraz dr Jan Cichocki z Katedry Zoologii. Dr Tytus Chałubiński był najwybitniejszym polskim przyrodnikiem końca XIX w. Jego zbiory botaniczne i geologiczne stanowią wielką wartość naukową i były podwaliną Muzeum Tatrzańskiego w Zakopanem. W pamięci ludzi pozostał Chałubiński również dlatego, że był cenionym lekarzem, który zwalczył na Podhalu epidemię cholery. Warto o tym wiedzieć, gdy podziwiamy panoramę Tatr z przełęczy o nazwie Wrota Chałubińskiego. Wykład *Życie rodzinne borsuków* przygotowali mgr Krzysztof Nowakowski i dr Agnieszka Ważna, również z Katedry Zoologii. Borsuki cenią sobie życie rodzinne. Obydwoje rodzice troskliwie opiekują się młodymi, spędzając z nimi wiele czasu na zabawach przy norze i pielęgnacji. Para rodzinna pozostaje razem nawet po odchowaniu młodych. Ich siedziba to rozległa,

zasiedlana kolejno przez wiele pokoleń nora. Stanowi bardzo istotny czynnik gwarantujący zachowanie bioróżnorodności w lasach, jako siedziba dla wielu innych gatunków zwierząt. Kolejny wykład, *Bakterie w służbie człowieka - zastosowania w farmacji i medycynie* prowadziła dr Anna Timoszyk z Katedry Biotechnologii. Celem wykładu było zapoznanie uczestników z różnymi możliwościami wykorzystania bakterii w celach służących człowiekowi, głównie związanymi z zastosowaniem ich w farmacji i medycynie. Podczas wykładu starano się odpowiedzieć na następujące pytania: Dlaczego istnienie bakterii jest ważne dla człowieka? Do czego człowiek jest w stanie „zmusić” bakterie? Czy istnieją granice wykorzystania bakterii w farmacji i medycynie? Natomiast dr Sylwia Andrzejczak-Grządka, również z Katedry Biotechnologii zaprezentowała, temat *Zdrowie zaczyna się w brzuchu*. W czasie wykładu przedstawiono, zarówno pod względem struktury, jak i funkcji, mikrobiom człowieka. Prezentacja skupiała się na mikroorganizmach jelitowych, zarówno probiotycznych - sprzyjających zdrowiu, jak i oportunistycznych, stanowiących zagrożenie dla zdrowia. Omówiono główne funkcje mikroflory. Szczególna uwaga poświęcona była roli bakterii jelitowych w immunomodulacji - budowaniu i pobudzaniu układu odpornościowego oraz wpływie na oś jelito-mózg, a ponadto wpływie diety oraz stylu życia na skład mikroflory jelitowej.

Pokaz on-line, zatytułowany *Tajemnice żab* został przygotowany przez doktoranta WNB, mgr. Michała Szkudlaraka. Żaby, a ogólniej płazy bezogonowe kryją wiele tajemnic. Wszyscy wiemy, że ropuchy są trujące, ale płazy te mogą także stanowić źródło leków dla człowieka za sprawą symbiotycznych mikroorganizmów żyjących na ich skórze. Sądzi się, że mikroorganizmy takie mogą syntetyzować bakteriobójcze, antygrzybiczne i antywirusowe związki chemiczne. Podczas pokazu, Autor opowiadał też o wielu innych ciekawostkach - o żabach szybujących, krzyczących, biegających, wspinających się po szkle, kopiących, znoszących przymrozki, mających pazury, „włosy”, przeczyszczającą skórę, trującej skrzek, czy magazyn wody pod skórą. Uczestnicy i uczestniczki dowiedzieli się, jaka jest najrzadsza, a jaka największa żaba, która żaba opiekuje się potomstwem, a która zapada w letarg w zastygłym kokonie i skąd nazwę swoją wzięła gardtoród i grzbietoród.

Warsztaty on-line obejmowały bardzo różnorodną tematykę i nosiły tytuły: *Rozpoznawanie drzew i krzewów iglastych*, *Głęboki oddech*, oraz *Mój sąsiad nietoperz*. Warsztat *Rozpoznawanie drzew i krzewów iglastych* prowadził

dr hab. Grzegorz Iszkuto z katedry Botaniki i Ekologii. Celem warsztatu było właśnie rozpoznawanie drzew i krzewów iglastych oraz nauczenie tej umiejętności. Każdy uczestnik miał za zadanie zrobić zdjęcia drzew i krzewów iglastych przed rozpoczęciem zajęć. Wskazane było zrobienie zdjęć dobrej rozdzielczości z dobrze widocznymi igłami, łuskami i jeśli są, szyszkami, jak też zrobienie zdjęcia pokroju drzewa. Każdy uczestnik prezentował swoje iglaki i wspólnie je rozpoznawano. Po zajęciach każdy uczestnik powinien potrafić odróżnić drzewa i krzewy, które rosną w jego ogrodzie lub pobliskim parku. Warsztat pod tytułem *Głęboki oddech* poprowadził dr Mateusz Ciepliński z Katedry Zoologii. Celem warsztatu było zapoznanie z anatomią i fizjologią układu oddechowego oraz wpływem mikroorganizmów patogennych na układ oddechowy człowieka. Podczas warsztatów, uczestnicy zapoznawali się z podstawami anatomii układu oddechowego, fizjologią oddechu i ćwiczeniami pomagającymi prawidłowo oddychać i kontrolować oddech. Prowadzący przedstawił też niezmiernie aktualny problem, mianowicie wpływ mikroorganizmów patogennych na układ oddechowy. Kolejny warsztat to znany już stałym bywalcom Nocy Biologów projekt pod tytułem *Mój sąsiad nietoperz* przygotowany przez mgr Annę Bator i dra Jana Cichockiego z Katedry Zoologii. Nietoperze to nasi cisi, nocni sprzymierzeńcy w walce z owadami. Mieszkają w naszych domach, polują na naszych podwórkach, a mimo to, tak niewiele wiemy o ich życiu. Wiele osób boi się nietoperzy, ale ilu z nas widziało je z bliska i miało okazję nawiązać z nimi bezpośredni kontakt? Może czas to wreszcie zmienić? Warsztat uzupełniła prezentacja multimedialna połączona z dyskusją o sposobach ochrony oraz radzenia sobie z sytuacjami, gdy nietoperze pojawiają się w naszych mieszkaniach, jako nieproszeni goście.

Chociaż staraliśmy się przekazać naszą wiedzę w sposób możliwie atrakcyjny, to jednak nic nie zastąpi bezpośredniego kontaktu z uczestnikami. Jesteśmy jednak pełni optymizmu i wierzymy, że w przyszłym roku uda się powrócić do tradycyjnej formy „Nocy Biologów” i otworzyć nasze laboratoria dla wszystkich, którzy zechcą dotknąć „żywej biologii”. Zapraszamy na kolejną, już jedenastą edycję Nocy Biologów w 2022 roku.

Opracowała:

Beata Gabrys

na podstawie materiałów przesłanych przez prowadzących projekty

WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI

POROZUMIENIE O WSPÓŁPRACY MIĘDZY INSTYTUTEM NAUK PRAWNYCH UZ A OKRĘGOWĄ IZBĄ RADCÓW PRAWNYCH W ZIELONEJ GÓRZE

W dniu 29 stycznia 2021 r. zostało podpisane porozumienie o współpracy między Instytutem Nauk Prawnych Uniwersytetu Zielonogórskiego a Okręgową Izbą Radców Prawnych w Zielonej Górze.

Porozumienie sygnowali: w imieniu INP UZ Dyrektor prof. Andrzej Bisztyga a w imieniu OIRP Dziekan dr Przemysław Szejtina. Strony porozumienia zadeklarowały podjęcie współpracy w zakresie wspólnych inicjatyw i działań oraz rozwijania kontaktów między INP UZ a OIRP w Zielonej Górze. W założeniu współpraca ta obejmuje zwłaszcza współorganizowanie sympozjów, seminariów i konferencji naukowych, w szczególności przez wsparcie finansowe Izby, wsparcie organizacyjne i promocję tych wydarzeń z możliwością zapewnienia radcom prawnym udziału w nich na potrzeby dokształcania zawodowego. W przypadku jednostek prowadzących kształcenie na kierunku prawo dobre relacje i instytucjonalne formy wspólnego działania z przedstawicielami zawodów prawniczych są wręcz niezbędne do zapewnienia odpowiedniego poziomu edukacji studentów. Co warto podkreślić, opisywane porozumienie jest pewną kontynuacją przedsięwzięć podejmowanych już wcześniej. Wspomnieć należy, iż samorząd radcowski był jednym z podmiotów wspierających samą ideę powstania wydziału prawa w Zielonej Górze. OIRP w Zielonej Górze wspierała lub współorganizowała konferencje naukowe organizowane przez wydział a obecnie Instytut Nauk Prawnych.

DR EWA ŻOŁNIERCZYK CZŁONKIEM RADY OKRĘGOWEJ IZBY RADCÓW PRAWNYCH WE WROCŁAWIU

Jest nam miło poinformować, że pani dr Ewa Żołnierczyk z Katedry Prawa Administracyjnego i Finansowego INP UZ została wybrana członkiem Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu w XI kadencji (2020-2024).

Decyzję tę podjęło Zgromadzenie Delegatów Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu w dniu 24.09.2020 r. Pani doktor została także członkiem stałej komisji Rady OIRP Wrocław tj. II Komisji ds. aplikacji. Pełnienie funkcji w organach samorządu zawodowego jest zawsze dużym wyróżnieniem, ponieważ świadczy zarówno o wysokiej ocenie merytorycznej pracy danego prawnika, ale także o pewnej estymie, jaką się cieszy w środowisku. Podkreślić wypada, że OIRP we Wrocławiu jest liczna, a zatem nasza koleżanka jest ceniona przez wielu przedstawicieli tego środowiska. Dyrektor Instytutu Nauk Prawnych prof. Andrzej Bisztyga złożył pani Doktor gratulacje z tego tytułu.

FOT. MAMERT JANION

STUDENCI PRAWA W SĄDZIE OKRĘGOWYM W ZIELONEJ GÓRZE

Przynajmniej kilkakrotnie już na łamach naszego miesięcznika pisaliśmy o wadze, jaką przywiązują władze Wydziału Prawa i Administracji do praktycznego wymiaru edukacji prawniczej na naszej uczelni. Kolejnym tego przejawem był udział grupy studentów prawa (niestety ograniczonej z uwagi na rygory sanitarne) w rozprawie karnej w Sądzie Okręgowym w dniu 3 grudnia 2020 roku. W roli oskarżyciela publicznego występował dr Alfred Staszak adiunkt w Katedrze Prawa Karnego i Postępowania Karnego Instytutu Nauk Prawnych Uniwersytetu Zielonogórskiego, a jednocześnie Prokurator Prokuratury Okręgowej w Zielonej Górze. Studenci obserwowali rozprawę w charakterze publiczności co - jak podkreśla wielu znakomitych prawników - stanowi naturalną drogę poznawania istoty postępowania sądowego. Należy podkreślić, że wizyta ta została bardzo dobrze przygotowana pod kątem dydaktycznym. Zanim bowiem rozprawa się rozpoczęła, dr Alfred Staszak omówił problemy dowodowe i procesowe związane z tą konkretną sprawą.

Aktem oskarżenia objęto trzy osoby, którym zarzucono m.in. posiadanie narkotyków w znacznej ilości. Wobec dwóch oskarżonych w tej sprawie stosowany jest środek izolacyjny w postaci tymczasowego aresztowania, byli więc doprowadzani z Aresztu Śledczego w Zielonej Górze. Studenci zwrócili największą uwagę na dynamikę postępowania dowodowego i widoczną na rozprawie nagłą zmianę postawy oskarżonych. W postępowaniu przygotowawczym korzystali oni z prawa do odmowy składania wyjaśnień, a w toku rozprawy takie wyjaśnienia składali. Ich wyjaśnienia były jednak ze sobą sprzeczne, co spowodowało, że okoliczności popełnienia zarzucanych im przestępstw nadal budziły wątpliwości. Z tego też powodu prokurator oświadczył, że nie wyrazi zgody, na dobrowolne poddanie się przez nich karze. W całej sprawie pojawiło się wiele ciekawych wątków. Między innymi nadal nie jest jasne, czy przestępstwa określone w akcie oskarżenia popełnili faktycznie wszyscy oskarżeni i jaka była rola każdego z nich. Dla studentów niewątpliwie była to cenna nauka co oznacza w praktyce rozważenie wszystkich okoliczności danej sprawy i jakie realne trudności napotykają sądy przy ocenie materiału dowodowego. Takie doświadczenie z pewnością zapoczątkuje, gdy już po ukończeniu studiów będą przygotowywać się do samodzielnego udziału w rozprawach.

Joanna Markiewicz-Stanny

NOWOŚCI WYDAWNICZE

Ewa Popiłka

Oficina Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego

____ **Bogusław Wojtyszyn, 10 lat kierunku architektura UZ 2008-2018, s. 174, A4, oprawa twarda, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2020, ISBN 978-83-7842-432-1**

Rok 2018 dla społeczności akademickiej Uniwersytetu Zielonogórskiego związanej z Architekturą jest wyjątkowy. Zbiegły się w nim trzy ważne rocznice: - 50 lat Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska (*1968), - 10

lat kierunku studiów architektura (*2008), - 5 lat Katedry Architektury i Urbanistyki (*2013). Niniejsza monografia - druga z kolei publikacja Katedry Architektury i Urbanistyki UZ jest pierwszą w dziejach uczelni całościową prezentacją historycznych wydarzeń poprzedzających powstanie kierunku studiów w dyscyplinie architektura i urbanistyka z okresu jego tworzenia oraz dotychczasowego krótkiego lecz intensywnego rozwoju. W jubileuszowym 10. roku akademickim 2017/2018 stało się również istotne utwalenie dzięki tej monografii pamięci o uczestnikach tych już historycznych wydarzeń.

____ **Dorota Kulczycka, Film w prozie Jakuba Żulczyka, s. 236, B5, oprawa miękka, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2020, ISBN 978-83-7842-428-4**

Najnowsza proza polska, pisana z myślą nie tyle o koneserach pięknego słowa i uszlachetniającej myśli, ile o czytelnikach poszukujących coraz to mocniejszych wrażeń, osadzona jest w realiach „tu i teraz” sprzęgniętych z wybiegającą w przeszłość lub przyszłość fantastyką oraz w tzw. kulturze popularnej czy wręcz masowej, będącej nierzadko zaprzeczeniem tradycyjnego rozumienia kultury. Do współczesnych pisarzy, zakotwiczonych w (po)ponowoczesnym świecie popkultury, zafascynowanych filmem, marzących we wczesnej młodości o karierze filmoznawcy, a których debiut przypadł już na XXI wiek, należy Jakub Żulczyk (ur. 1983 r.; wydanie pierwszego opowiadania - 2005 r., a rozbudowanej na jego zrzębie pierwszej powieści - 2006 r.). Oddana do rąk Czytelnika monografia powstawała z myślą uchwycenia jednego z niezaprzeczalnych fenomenów pisarstwa owego prozaika; szczególnego rysu twórczości, która - jak wolno przypuszczać - będzie się jeszcze rozwijała i ewoluowała w różnych kierunkach.

[Fragm. Wstępu]

____ **Zmiany w prawie karnym i procesowym w latach 2013-2019. Zagadnienia wybrane, red. Hanna Paluszkiewicz, tom 3, Acta Iuridica Lebusana, vol. 18, s. 138, B5, oprawa miękka, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2020, ISBN 978-83-7842-426-0**

Przekazywane do rąk Czytelników opracowanie *Zmiany w prawie karnym materialnym i procesowym w latach 2013-2019. Zagadnienia wybrane* tom trzeci stanowi kontynuację prezentacji wyników badań prowadzonych w Katedrze Prawa Karnego i Postępowania Karnego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Zielonogórskiego w ramach programu badawczego zatytułowanego Prawo karne i proces karny po nowelizacji. Zmiany modelowe i ich praktyczna implementacja w praktyce wymiaru sprawiedliwości. Pierwotne założenie badawcze obejmowało opracowanie zmian dokonanych w ustawach karnych w ramach tzw.

wielkiej nowelizacji z lat 2013-2015 oraz w ramach tzw. renouelizacji z 2016 r., stanowiącej odwrót od założeń reformy i podstawę normatywną dla wprowadzenia nowych, wcześniej nieistniejących rozwiązań prawnych. Prawodawca nie ustaje jednak w nowelizowaniu prawa karnego (w ujęciu *largissimo*). Uchwalane są ustawy zmieniające kodeks karny oraz kodeks postępowania karnego, a także zmieniające postanowienia innych ustaw, związanych z wymiarem sprawiedliwości w sprawach karnych.

[Fragm. Wprowadzenia]

____ **Agnieszka Gandecka, Grzegorz Gołembski, Jolanta Adach, Paweł Czechowski, Potencjał turystyczny podregionu zielonogórskiego, s. 190, B5, oprawa miękka, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2020, ISBN 978-83-7842-420-8**

Rozwój technik komunikacyjnych, przede wszystkim Internetu, a także zmiany zachodzące w transporcie kolejowym, drogowym, a w szczególności lotniczym,

spowodowały, że konkurencja między regionami o turystów i inwestorów nabiera charakteru globalnego. W tej walce konkurencyjnej coraz mniejsze znaczenie ma odległość między miejscami emisji a miejscami recepcji. Dzięki zastosowaniu modelu grawitacyjnego, stwierdza się bowiem malejącą siłę odwrotnej zależności, między napływem turystów a odległością geograficzną, co świadczy o stopniu rozwoju infrastruktury transportowej, przekładającej się na ograniczenie odległości w przestrzeni geograficznej. Szczególną rolę w rozwoju tej infrastruktury odgrywa transport lotniczy. Świadczy o tym duża dynamika przyrostu liczby pasażerów obsłużonych w polskich portach lotniczych wg krajów, w międzynarodowym ruchu regularnym. W latach 2009-2017 ten przyrost wyniósł średnio 41%, a w odniesieniu do poszczególnych krajów, nawet 100% czy 200%. Dlatego też w procesie podejmowania decyzji dotyczącej wyboru miejsca recepcji turystycznej szczególną rolę odgrywa nie tyle odległość od miejsca emisji, ile przede wszystkim wiedza o walorach decydujących o jego atrakcyjności turystycznej, tym samym o wizerunku miejsca docelowego.

[Fragm. Wstępu]

ryszard woźniak

WSPRIS

The image features two potted plants against a blue background. The plant on the left has dark, almost black, leaves and is in a light-colored, textured pot. The plant on the right has vibrant green leaves and is also in a light-colored, textured pot. A large, white, stylized graphic element, resembling the letters 'WSPRIS', is overlaid on the plants and extends across the top of the image.

GALERIA BIBLIOTEKI UNIWERSYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO
ZIELONA GÓRA, ALEJA WOJSKA POLSKIEGO 71